

Swedbank AS

Aastaaruanne 2015

Sisukord

3	Ülevaade
6	Ühingujuhtimise aruanne
7	Raamatupidamise aastaaruanne ja lisad
8	Konsolideeritud kasumiaruanne
9	Konsolideeritud koondkasumiaruanne
10	Konsolideeritud bilanss
11	Konsolideeritud rahavoogude aruanne
13	Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne
14	Raamatupidamise aastaaruande lisad
59	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne
60	Juhatuse avaldus
61	Juhatuse ettepanek kasumi jaotamiseks
62	Nõukogu avaldus
63	Aadress

Ülevaade

Swedbank AS, Eesti on Swedbank AB (publ), Rootsi ainuomanduses.

Käesolevas aastaaruandes tähistab Swedbank Eesti või Swedbank Swedbank AS-i (Eesti) ja tema tütarettevõtteid ning nende konsolideeritud raamatupidamisaruandeid. Nimetus Pank tähistab Swedbank AS-i. Swedbanki Grupp või Grupp tähistab Swedbank AB-d (publ) ja selle tütarettevõtteid.

Majanduse areng 2015. aastal ja Swedbanki prognoos

Eesti majandus kasvas 2015. a. 1,2% peamiselt eratarbimise abil. Eratarbimise kasvu toetas tugev palkade tõus ning tarbijahindade 0,5% langus. Selle tulemusena kasvas reaalne ostujõud 8,1% võrra. Tarbijahinnad alanesid odavamaks energia, eelkõige elektri ja mootorikütuste, tõttu. Majapidamiste finantsseis on järjest paranenud ning tarbimine on jõudsalt kasvanud.

Eesti eksport vähenes 2015. aastal 4%. Languse taga on valdavalt Venemaa turg. Kaupade ekspordile avaldasid kõige rohkem negatiivset mõju elektroonika- ning keemiatoodete (sealhulgas põlevkivi ja elekter) ekspordi vähenemine. Ekspordi languse põhjuseks ei ole aga Eesti ettevõtete ja nende kaupade halvenenud konkurentsivõime, vaid välised tegurid.

Kinnisvarahindade kasv Eestis on pidurdunud. Korterite hindade keskmine aastane kasv Tallinnas aeglustus 2015. aastal 6,7%-ni (2014. aastal hinnad kasvasid 15,4% võrra). Uute korterite pakkumine kasvas märgatavalt ning hinnakasvu põhjuseks on peamiselt uued ja kallimad korterid.

Eesti ettevõtete ja majapidamiste finantseerimisportfell kasvas 4,7% võrra 2015. aastal. Hoolimata püsivalt madalatest intressimääradest ning mõõdukast laenukasvust, vähenesid ettevõtete investeeringud 2015. aastal. Investeeringumahu on madalad jätkuvalt ebapiisava välisnõudluse tõttu ning ebakindlusest selle taastumise suhtes lähitulevikus. Lisaks eelnevale vähenes ettevõtete sektori käive madalamate tootja- ja ekspordihindade tõttu. Vaatamata vähenenud tootmiskuludele ei ole äri sektor suutnud täielikult ära hoida kasumite ning kasumlikkuse vähenemist jätkuvalt kasvavate tööjõukulude tõttu.

Ettevõtete ja majapidamiste hoiused kasvasid 2015. aastal vastavalt 15,8% ja 7,4%. Seetõttu on investeeringuid sageli rahastatud omavahenditega, mis vähendab vajadust pangalaenu järele. Pankade laenukvaliteet paranes. Üle 60 päeva viivises olevate laenu osakaal laenuportfelist oli 2015. aasta detsembri seisuga vaid 1,1%.

2016. aastal on oodata Eesti peamiste kaubanduspartnerite majandusolukorra paranemist. See peaks meie ettevõtjatele pakkuma paremaid ekspordivõimalusi. Investeeringute madalseis on eeldatavalt läbitud ning ootame nende järk-järgulist taastumist 2016. aastal, mida toetavad paranev välisnõudlus ning mõõdukalt kasvavad majapidamiste investeeringud eluasemetesse. Eeldatavalt kasutab valitsus investeeringute tegemiseks rohkem Euroopa Liidu fondide rahastust.

Peamiselt tänu ekspordi ja investeeringute paranemisele on 2016. aastal oodata Eesti SKP kasvu kiirenemist. Hinnad tõusevad tagasihoidlikult madalate energiahindade tõttu maailmaturul. Samal ajal püsib palgakasv kiire

kvalifitseeritud tööjõu puuduse tõttu. Siiski on oodata eratarbimise kasvu mõningast aeglustumist, sest reaalse ostujõu kasv aeglustub.

Ärimudel ja strateegia

Stabiilne kasumlikkus, suur kulutõhusus ja madal risk koos pikaajaliste otsustega võimaldavad meil rahuldada klientide nõudlust konkurentsivõimeliste pangandusteenuste järele nii lähemas kui ka kaugemas tulevikus. Sellega edendame usaldusväärsust ja jätkusuutlikku majandust. Klientide nõudlus finantsteenuste järele on meie äritegevuse tagantõukav jõud. Läbi kliendisuhete ning arendades tooteid ja teenuseid on meil võimalik mõjutada meid ümbritsevaid ning luua pikaajalisi lisandväärtusega teenuseid klientidele, töötajatele, aktsionäridele ja ühiskonnale. Seetõttu on jätkusuutlikkus lõimitud meie tegevusse ja otsustesse. Pikemaajaline lähenemisviis loob uusi äri võimalusi, vähendab riske ja julgustab ettevõtteid tegutsema jätkusuutlikumalt, samas olleme võimelised pakkuma konkurentsivõimelisi tooteid ja teenuseid.

Kättesaadav täisteenuseid pakkuv pank

Meie tegevus hõlmab kõike alates lihtsatest arveldustest kuni kõige põhjalikumate nõustamisteenusteni. Suur ja moodne jaotusvõrk lihtsustab laial kliendibaasil oma finantsasjade korraldamist. Pakume tõhusaid digilahendusi igapäevaste finantsvajaduste lahendamiseks ja igakülgset nõustamist meie töötajate poolt.

Klientide vajadustel põhinevad pakkumised

Klientide vajadustel ja ootustel põhinevad pakkumised on meie edu võti. Digiteerimine suurendab võimalusi rahuldada õigete pakkumistega iga kliendi konkreetseid vajadusi. Klientide andmeid analüüsides ning meie nõustajate kogemustele ja teadmistele tuginedes on meil võimalik koostada täpsemini suunatud pakkumisi.

Madal risk

Swedbank Grupi laenu raha hangitakse hoiuste ja kapitaliturult kaudu. Rahastamiskulud hoitakse madalad tänu stabiilsele kasumlikkusele kombineerituna kvaliteetsete laenu ja tugeva kapitalisatsiooniga. See on kapitaliturgude usalduse võitmise eeldus, millest võidavad kõik meie huvirühmad. Aja jooksul ei piisa stabiilse tulu tagamiseks ainult madalast riskitasemest, mille puhul on otsustavateks teguriteks iga laenuvõtja maksevõimelisus, usaldusväärsus ja tagatis. Vaja on ka kiiresti reageerida turul toimuvale ja klientide eelistuste muutumisele.

Kõrge kuluefektiivsus

Kapitali tootlikkuse tagamiseks peame tundma oma kliente ja teadma seda, mis mõjutab seotud kapitali. Samas teeme kõik, et tegutseda paremini, lihtsamalt ja tõhusamalt – soovime saada turuliidriks kulutõhususes. Üheks näiteks selle kohta on tootearendus grupi tasandil. Teine tähtis tegur on ettevõttekultuur, milles iga osaline on teadlik kulutamisest ja suhtub sellesse ettevaatusega. Mida kulutõhusamad me oleme, seda rohkem saame investeerida ja seeläbi klientidele suuremat lisaväärtust pakkuda.

2015. AASTA SUUNDUMUSED

2015. aastal jätkus Eesti majanduse tagasihoidlik kasv. Samas parandasid kliendid oma majanduslikku olukorda.

Paljud eksportijad suutsid edukalt leida uusi turge ja nende majandussidemed Venemaaga on lõdvenenud.

2015. aastal kasvas nõudlus jaepangandusteenuste järele tänu paremale tööturule, palgakasvule ja madalale inflatsioonile. Vaatamata sellele on sissetulekud ülejäänud Euroopaga võrreldes ikkagi väiksemad ning pangatoodete turg ebaküps.

Eelkõige hoitakse suuremat osa säästudest hoiuarvetel, samas kui pangakaartide kasutamine ja nõudlus kindlustustoodete järele on tõusuteel. See loob head võimalused äritegevuse edasi arendamiseks ja tänapäevaste pangandusteenuste pakkumiseks.

Negatiivne intressimäär on meie ärimudeli proovikiviks ja avaldab samas survet kasumile. Lisaks nõutakse uutes eeskirjades täiendavaid investeringuid infotehnoloogiasse ja süsteemide keerulisemaks muutmist. Õigusaktidest tulenevate täiendavate nõuete täitmise tõttu suurenevad traditsiooniliste pangandusteenuste kulud, samas kui ka väljaspool finantsteenuste sektorit tegutsevad ettevõtted on osades meie tootevaldkondades muutunud aktiivseteks pakkujateks.

Suurem lisaväärtus klientidele

Digiteerimise tulemusel külastatakse pangakontoreid, et saada nõustamist keerukamates küsimustes, samas kui igapäevased tehingud sooritatakse mugavalt digilahenduste abil mobiili- või internetipangas. Näiteks kasvas mobiilipanga kasutamine 2015. aastal 45% võrra ja 46% uutest müügitehingutest tehti digitaalselt.

Seetõttu kujundame ümber oma jaevõrgu ja liigume tihedama kliendi külastatavusega kohtadesse, arendades samas välja uut tüüpi nõustamist pakkuvat pangakontorit. Klientide vajaduste paremaks rahuldamiseks oleme suurendanud pangateenuste kättesaadavust maapiirkondades. Samuti pakume kergesti juurdepääsetavaid, tänapäevaseid lahendusi mobiili- ja internetipanga jaoks ja nõustamiskeskuseid, muu hulgas nõustamist telefoni ja veebivestluse teel. Klientidel on nüüd võimalik mobiilipanga kaudu saada väikelaenu eelnevalt kindlaksmääratud limiidi ulatuses ning äriklientidel on digiallkirja kasutamise võimalus.

Kliendiandmete analüüsimisel ja kasutamisel rakendame struktureeritud lähenemisviisi, et teha igale kliendile parim võimalik pakkumine. Lisaks analüüsime kliendikirjeid, et näha, millal ja miks nad eri perioodidel ja eluetappidel pangaga ühendust võtavad.

Uus väikeettevõtetele suunatud teenusmudel, mille kohaselt suheldakse kliendiga nõustamiskeskuse vahendusel ilma füüsiliselt kohtumata, võimaldab meil varasemaga võrreldes jõuda suurema hulga klientideni, samas oleme ka ise paremini kättesaadavad. Seetõttu saame aktiivsemalt toetada kaks korda rohkem kliente, samas kui toodete müük on kasvanud. Lisaks on tänu tõhusamale otsustusprotsessile paranenud väikeettevõtete juurdepääs rahastamisvahenditele.

Kuna kliendid kasutavad meie digiteenuseid aina enam, tuleb arvestada sellega, et nende oskused erinevad pangatöötajate omadest. Näiteks vajavad paljud kliendid meie kontorites abi digitaalse iseteenindussüsteemi esmakordsel kasutamisel. Seepärast laiendame oma töötajate digitaalset ja juhendamisoskusi ning tutvustame neid võimalustega, kuidas nõustada kliente muude kanalite kaudu kui traditsiooniline pangakontor. Nõustamine võib sageli olla keerukam, kui klient soovib samal ajal teha tehinguid enda ja oma ettevõtte nimel.

Suurem tõhusus

Töötame järjepidevalt tõhususe suurendamise nimel. 2015. aasta prioriteet oli kasvatada müügikäivet, jäädes samale ressursside tasemele. Meie põhitoodete nagu hüpoteekide, krediitkaartide, kindlustuse ja tarbimislaenu müük suurenes 11%, samas kui kliendinõustajate tehingute arv kontorites langes. Ehkki pangakontorite külastatavus langes 14% võrra, tihenes suhtlemine klientidega, kes hakkasid aina suuremas ulatuses kasutama meie digilahendusi. Suurema efektiivsuse eesmärgil vahetame oma pangaautomaadid välja uute ja tõhusamate mudelite vastu, mis võimaldavad nii raha sisse maksta kui ka välja võtta.

2015. aastal viisime sisse organisatsioonilise muudatuse, et veelgi parandada kooskõla ja koostööd kõigi Balti riikide vahel. Eesmärk on tugevdada järelevalvet ja seiret, milleks loodi kaks eraldiseisvat segmenti era- ja äriklientide jaoks ning sellega ka paremini hallata kohtumispaisid (digilahendused, kontorid ja nõustamiskeskused) mõlema segmenti teenindamisel.

2016. AASTA PRIORITEEDID

2016. aastal täiustame kliendiandmete analüüsimist ja kasutamist, et pakkuda eraklientidele parema suunitluse ja lisaväärtusega teenuseid. Samal ajal töötame välja uusi pakkumisi ja lahendusi. Väikeste ja keskmise suurusega äriklientide puhul keskendume pakkumiste digiteerimisele, samas kui suurklientide puhul on esimesel kohal teenuste ja nõustamise täiustamine. Jätkame koostööd kohalike ametiasutustega, et parandada finantssuhete läbipaistvust väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete seas, et paremini toetada nende investeerimisvajadusi ning aidata ettevõtetel ja ka riigi majandusel kasvada.

TUNNUSTUS

Swedbank saavutas iga-aastases kõige armastatuma brändi uuringus Balti riikide seas neljanda koha. Finantssektori ettevõtete hulgas saime parima tulemuse, hoides sama tugevat kohta kui eelmisel aastal.

2015. aasta oli osaluse aasta – äritegevuse mõttes lähtuti eri kliendigruppidele mõeldud uutes lahendustes nende tagasisidest ja vajadustest ning ühiskondlikus mõttes oli meie märkimisväärne panus Eesti riigieelarvesse täiendavalt 100 miljonit eurot tulumaksu väljamakstud erakorralistelt dividendidelt.

2015. aastal võeti kasutusele mitu uut lahendust: meil on nüüd 28 teeninduspunkti maapiirkondades, milles pakutakse uusi lahendusi sularaha sissemaksmiseks ja väljavõtmiseks, ning meie konsultandid külastavad 37 maakotta. Meil on samuti rohkem kui 100 000 igakuist mobiilipanga kasutajat, mis annab tunnistust sellest, et kliendid otsivad igapäeva pangatehingute tegemiseks mugavamaid, kiiremaid ja säästlikumaid lahendusi.

2015. oli aasta, mis näitas meie töötajate kasvavat valmisolekut osaleda vabatahtlikult Eesti ühiskonna erinevate probleemide lahendamises. Enam kui pooled meie töötajatest pühendasid 2015. aastal päeva või kaks heategevusele.

Finantstulemused

Konsolideeritud kasumiaruande ülevaade

Swedbanki 2015. aasta puhaskasum ulatus 86,7 miljoni euroni võrreldes 188,0 miljoni euroga 2014. aastal. Puhaskasumi languse põhjuseks olid erakorralise dividendimaksega seotud 100 miljoni euro võrra kõrgemad maksukulud teises kvartalis. 2015. aasta maksude-eelne kasum oli 212,7 miljonit eurot, võrreldes 216,5 miljoni euroga eelmisel aastal. Tulud on jäänud olulisel määral samale tasemele eelmise aastaga võrreldes, kuid kulud on vähenenud tänu pidevale efektiivsusele keskendumisele. Maksude-eelset kasumit on 2014. aastaga võrreldes vähendanud laenukahjumid.

Puhastulud

Puhastulud kokku ei ole eelmise aastaga võrreldes oluliselt muutunud, ulatudes 343,9 miljoni euroni (2014. aastal 343,7 miljonit eurot).

Puhas intressitulu langes eelmise aastaga võrreldes 8,0 miljoni euro võrra (4%) 188,3 miljoni euroni.

Puhas teenustasutulu kasvas 7,1 miljoni euro võrra (10%) 75,8 miljoni euroni. Kasv oli peamiselt tingitud tugevast kliendiaktiivsusest.

Puhas kindlustustulu suurenes 8,5 miljoni euro võrra (26%) peamiselt kindlustuspreemiate suurenemise ning garanteeritud intressiga elukindlustustoodete eraldiste vähenemise tulemusena.

Tulud finantsinstrumentidelt langesid 0,4 miljoni euro võrra ning muud tulud vähenesid 7,0 miljoni euro võrra vähenenud Swedbanki Grupi siseste tulude tõttu.

Tegevuskulud

Kogukulud langesid eelmise aastaga võrreldes 3,3 miljoni euro võrra (3%), hoolimata regulaarsest palkade ülevaataamise tulemusena suurenenud tööjõukuludest. Kogukulud vähenesid madalamate haldus- ja IT-kulude mõjul tänu jätkuvale efektiivsusele keskendumisele. Kulu-tulu suhe oli 2015. aastal 0,37, võrreldes 0,38-ga eelmisel aastal.

Varade kvaliteet

2015. aasta laenukahjumid ulatusid 4,0 miljoni euroni (2014. aastal -3,3 miljonit eurot). Halbade laenude maht kahanes 2015. aastal eelmise aastaga võrreldes 138 miljonilt eurolt 130 miljoni euroni.

Swedbank tegeleb pidevalt ennetavate meetmetega, et aidata kliente, keda Venemaal valitsev olukord võib mõjutama hakata. Seni ei ole olulisi kõrvalmõjusid meie klientide äritegevusele või rahalistele vahenditele veel täheldatud.

Maksud

Swedbank on üks suurimaid maksude ja regulatiivsete tasude maksjaid Eestis. Swedbanki 2015. aasta kasumiaruanne sisaldab 171 miljonit eurot Eestis tasumisele kuuluvaid makse ja tasusid. Summa sisaldab 134 miljonit eurot ettevõtte tulumaksu ja käibemaksu, 25 miljonit eurot tööjõumakse ja 12 miljonit eurot kohustuslikke tasusid, sealhulgas hoiuste tagamise ja regulatiivsed tasud.

2015. aasta tulumaksukulu suurenes eelmise aastaga võrreldes 97,5 miljoni euro võrra erakorralise dividendimaksega kaasnenud kõrgema maksukulu tõttu.

Bilansi ülevaade

Laenuportfell

Laenumaht kasvas 257 miljoni euro võrra (4,1%) eelmise aastaga võrreldes eelkõige eraisikute laenuportfelli, kuid ka ettevõtete laenude toel.

Swedbanki laenude turuosa oli 2015. aasta 31. detsembri seisuga 38,5% (2014. aasta 31. detsembri seisuga 38,7%).

Hoiused ja säästud

Hoiuste maht suurenes 903 miljoni euro võrra (14%), võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. Kasvu toetasid nii ettevõtete kui eraisikute segment.

Laenude-hoiuste suhe oli 88% (2014. aasta 31. detsembri seisuga 97%).

Swedbanki hoiuste turuosa oli 2015. aasta 31. detsembri seisuga 47,4% (2014. aasta 31. detsembri seisuga 43,7%).

Ühingujuhtimise aruanne

Nõukogu

Põhikirja kohaselt on nõukogus vähemalt viis (5), kuid mitte rohkem kui kaksteist (12) liiget. Nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi ainuaktsionär Swedbank AB (publ).

1. jaanuari 2015 seisuga olid nõukogu liikmeteks Birgitte Bonnesen (esimees), Tiina Sepa (aseesimees), Jens Claes Gustav Skaring, Annika Charlotte Elsnitz ja Jan Michael Fecko. 25. märtsil 2015 kutsuti tagasi Jens Claes Gustav Skaring ja uueks nõukogu liikmeks nimetati Priit Perens. 6. juulil 2015 nimetati uueks nõukogu liikmeks Helo Meigas ning 16. septembril 2015 nimetati uuteks nõukogu liikmeteks Jonas Filip Eriksson ja Jonny Jakob Belchatowski. 31. detsembri 2015 seisuga olid nõukogu liikmeteks Priit Perens (esimees), Tiina Sepa (aseesimees), Birgitte Bonnesen, Jan Michael Fecko, Annika Charlotte Elsnitz, Helo Meigas, Jonas Filip Eriksson ja Jonny Jakob Belchatowski.

Nõukogu pädevuse ja vastutuse üksikasjalik kirjeldus on toodud Nõukogu poolt kinnitatud Swedbank Eesti üldjuhtimiseeskirjas. Nõukogu põhiülesandeks on planeerida Swedbank Eesti tegevust ja anda juhiseid juhatusele juhtimise korraldamiseks, kontrollida juhatuse tegevust ja tagada järelevalve selle üle, et Swedbank Eesti, tema juhatuse ja töötajad täidavad õigusakte ja siseeeskirju. Üldise põhimõtteks on nõukogu nõusolek vajalik kõikide strateegilise tähtsusega (st igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate) või Swedbank Eesti tegevusele põhimõttelise tähtsusega küsimuste puhul.

Seaduse ja põhikirja kohaselt toimuvad nõukogu koosolekud vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kord kolme (3) kuu tagant. Nõukogu pidas 2015. aastal neli (4) koosolekut ja võttis ilma koosolekut kokku kutsumata vastu kümme (10) otsust e-hääletamise teel.

Nõukogu liikmed valitakse kolmeks (3) aastaks. Nõukogu töökeel on inglise keel ja koosolekute protokollid koostatakse inglise keeles.

Nõukogu liikmed tasu ei saa. Selline praktika juurutati aastal 2006.

Juhatus

Põhikirja kohaselt koosneb juhatuse vähemalt kuuest (6), kuid mitte enam kui kaheteistkümnest (12) liikmest, kelle nõukogu valib kolmeks (3) aastaks.

1. jaanuari 2015 seisuga kuulusid juhatuse koosseisu Rober Kitt (esimees), Priit Perens, Vaiko Tammeväli, Rait Pallo, Ulla Ilisson ja Heiki Raadik.

25. märtsil 2015 kutsuti nõukogu poolt tagasi Priit Perens ja uueks juhatuse liikmeks valiti Kaie Metsla.

31. detsembri 2015 seisuga kuulusid juhatuse koosseisu Robert Kitt (esimees), Vaiko Tammeväli (finantsdirektor), Heiki Raadik (Ettevõtete panganduse divisjoni direktor), Ulla Ilisson (Klienditeenuste divisjoni direktor), Rait Pallo (Krediidi- ja operatsiooniriski divisjoni direktor) ja Kaie Metsla (Eraisikute panganduse divisjoni direktor).

Seaduse ja põhikirja kohaselt on juhatuse Swedbank Eesti kõrgeim täidesaatev organ, mis korraldab panga igapäevaseid tegevusi. Juhatuse tegutseb seaduse ja nõukogu suuniste alusel.

Juhatuse koosolekud toimuvad kord kuus. 2015. aastal pidas juhatuse üksteist (11) koosolekut, võttis ilma koosolekut kokku kutsumata e-hääletamise teel vastu üksteist (11) otsust.

Juhatuse töökeel on eesti keel, milles koostatakse koosolekute protokollid.

Juhatuse liikmed nagu ka kõik töötajad saavad tulemustasu 2015. aasta eest vastavalt Swedbank grupi poolt vastu võetud tulemustasude programme.

Komiteed

Protsesside tõhususe suurendamiseks ja suurema keskendumise tagamiseks tuumikvaldkondadele on nii nõukogul kui ka juhatusel õigus moodustada komiteesid. Mõningate komiteede moodustamise kohustus tuleneb seadusest (nt krediidikomitee, tasustamiskomitee, auditi komitee).

Swedbank Eesti ei ole moodustanud kohalikku tasustamiskomiteed ja auditi komiteed, sest need komiteed on asutatud emaettevõtte poolt Swedbank Grupi tasemel.

Juhatuse on moodustanud komiteed krediidiotsuste tegemiseks (juhatuse krediidikomitee), paremaks riskijuhtimiseks (talitluspädevuse komitee), tootega seotud sisemiste reeglite väljatöötamiseks ja eetikaga seotud küsimuste lahendamiseks. Nende komiteede pädevus, liikmed ja töökord määratakse kindlaks juhatuse otsustega.

Raamatupidamise aastaaruanne ja lisad

- 8 Konsolideeritud kasumiaruanne
- 9 Konsolideeritud koondkasumiaruanne
- 10 Konsolideeritud bilanss
- 11 Konsolideeritud rahavoogude aruanne
- 13 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

-
14	Lisa 1 Ettevõtte tutvustus	45	Lisa 21 Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid
14	Lisa 2 Arvestuspõhimõtted	45	Lisa 22 Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil
19	Lisa 3 Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud	45	Lisa 23 Aktsiad ja osalused
20	Lisa 4 Risk ja riskikontroll	45	Lisa 24 Investeeringud Grupi ettevõtetesse
34	Lisa 5 Kapitali adekvaatsus	46	Lisa 25 Tuletisinstrumentid
37	Lisa 6 Puhas intressitulu	47	Lisa 26 Materiaalne põhivara
38	Lisa 7 Puhas teenustasutulu	47	Lisa 27 Muud varad
38	Lisa 8 Puhastulu (-kulu) õiglasest väärtuses kajastatavatelt finantsinstrumentidelt	48	Lisa 28 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised
39	Lisa 9 Tulu kindlustustegevusest	48	Lisa 29 Võlgnevus krediitiasutustele
39	Lisa 10 Muud tulud	48	Lisa 30 Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud
40	Lisa 11 Personalikulud	48	Lisa 31 Emiteeritud võlakirjad
42	Lisa 12 Muud üldhalduskulud	49	Lisa 32 Kindlustustegevuse finantskohustused
42	Lisa 13 Kasutusrent	49	Lisa 33 Muud kohustused
42	Lisa 14 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	49	Lisa 34 Viitvõlad ja ettemakstud tulud
43	Lisa 15 Laenukahjumid	50	Lisa 35 Kindlustustegevuse eraldised
43	Lisa 16 Tulumaks	50	Lisa 36 Panditud varad, tingimuslikud ja bilansivälised kohustused
44	Lisa 17 Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	51	Lisa 37 Finantsinstrumentide õiglane väärtus
44	Lisa 18 Laenud krediitiasutustele	53	Lisa 38 Seotud osapooled
44	Lisa 19 Laenud klientidele	53	Lisa 39 Sündmused pärast bilansipäeva
44	Lisa 20 Kapitalirent	54	Lisa 40 Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2015	2014
Intressitulud		210.9	220.2
Intressikulud		-22.6	-23.9
Puhas intressitulu	6	188.3	196.3
Komisjoni- ja teenustasutulud		102.9	94.9
Komisjoni- ja teenustasukulud		-27.1	-26.2
Puhas teenustasutulu	7	75.8	68.7
Puhastulu (-kulu) õiglasel väärtusel kajastatavatel finantsinstrumentidel	8	12.6	13.0
Kindlustuspreemiad		85.2	76.1
Kindlustustehnilised eraldised		-43.8	-43.2
Tulu kindlustustegevusest	9	41.4	32.9
Muud tulud	10	25.8	32.8
Tulud kokku		343.9	343.7
Personalikulud	11	71.9	67.9
Muud üldhalduskulud	12	45.7	51.9
Üldhalduskulud kokku		117.6	119.8
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	14	9.6	10.7
Kulud kokku		127.2	130.5
Kasum enne vara väärtuse langusest tingitud kahjumeid		216.7	213.2
Laenukahjumid	15	4.0	-3.3
Tegevuskasum		212.7	216.5
Tulumaks	16	126.0	28.5
Aruandeaasta kasum kokku		86.7	188.0
Aruandeaasta kasumi jagunemine:			
Swedbank AS-i omanike osa aruandeaasta kasumist		86.7	188.0

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

Miljonites eurodes	2015	2014
Aruandeaasta kasum kasumiaruandest	86.7	188.0
Välismaiste äriüksuste finantsnäitajate ümberarvestamisel tekkinud realiseerimata kursivahed	-4.0	-3.0
Swedbank AS-i omanike osa koondkasumis kokku	82.7	185.0

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Konsolideeritud bilanss

Miljonites eurodes	Lisa	2015	2014
Varad			
Raha ja nõuded keskpankadele		2 326	1 754
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	17	74	243
Laenud krediitiasutustele	18	124	243
Laenud klientidele	19	6 463	6 206
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	21	245	397
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	22	322	277
Aktsiad ja osalused	23	7	10
Tuletisinstrumentid	25	36	31
Immateriaalne põhivara		2	3
Materiaalne põhivara	26	20	30
Edasilükkunud tulumaksuvara	16	3	3
Muud varad	27	36	94
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	28	32	28
Varad kokku		9 690	9 319
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Võlgnevus krediitiasutustele	29	162	273
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	30	7 332	6 429
Emiteeritud võlakirjad	31	1	2
Kindlustustegevuse finantskohustused	32	355	312
Tuletisinstrumentid	25	39	36
Lühiajalised maksukohustused		1	1
Edasilükkunud tulumaksukohustused	16	24	26
Muud kohustused	33	56	46
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	34	31	29
Eraldised	35	129	138
Kohustused kokku		8 130	7 292
Omakapital			
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital		1 560	2 027
Aktsiakapital		85	85
Reservid		73	73
Jaotamata kasum		1 402	1 869
Omakapital kokku		1 560	2 027
Kohustused ja omakapital kokku		9 690	9 319

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2015	2014
Äritegevus			
Tegevuskasum		213	216
Laenukahjumid		5	-7
Intressitulud	6	-211	-220
Intressikulud	6	23	24
Põhivara kulum	14	10	11
Äritegevuse korrigeerimised kokku		-173	-193
Muutused äritegevusega seotud käibevarades ja -kohustustes			
Ettemaksete muutus		-6	3
Viitvõlgade muutus		3	-4
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus		19	201
Võlakirjade kauplemisportfelli muutus		-61	-92
Finantsinstitutsioonidele antud laenude muutus		-2	0
Kohustusliku reservi muutus keskpangas		-10	-4
Laenude muutus		-263	-80
Muude varade muutus		60	-4
Muutus lühiajalises võlgnevuses teistele pankadele		-59	-38
Nõudmiseni hoiuste muutus		1 211	581
Tähtajaliste hoiuste muutus		-305	-86
Muude kohustuste muutus		43	-20
Käibevarade ja -kohustuste korrigeerimised kokku		630	457
Saadud intressid		212	221
Makstud intressid		-24	-25
Makstud tulumaks		-125	-15
Rahavoog äritegevusest		733	662
Investeeringustegevus			
Strateegiliste investeeringute netomuutus		2	10
Materiaalse põhivara soetamine	26	-7	-5
Materiaalse põhivara müük		9	0
Immateriaalse põhivara soetamine		0	-2
Rahavoog investeeringustegevusest		4	3
Finantseerimistegevus			
Keskpangale ja valitsusele tagastatud krediidiiniid		-3	-26
Teistele pankadele tagasimakstud pikaajalised laenud		-53	-170
Makstud dividendid		-550	-50
Allutatud laenude muutus		-4	-2
Rahavoog finantseerimistegevusest		-610	-248
Aruandeaasta rahavoog		127	417
Raha ja raha ekvivalentide muutus kokku		127	417
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses		2 380	1 963
Aruandeaasta rahavoog		127	417
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus		2 507	2 380

Selgitused konsolideeritud rahavoogude aruande kohta

Rahavoogude aruanne kajastab aruandeperioodi laekumisi ja makseid, samuti raha ja raha ekvivalente aasta alguses ja lõpus. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil ja see on jagatud laekumisteks ja makseteks äritegevusest, investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest.

Äritegevus

Äritegevuse rahavoogude kajastamisel korrigeeritakse aasta tegevuskasumit (-kahjumit) kirjetega, mis ei sisaldu äritegevusest tulenevas rahavoos. Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutused koosnevad kirjetest, mis on seotud tavapärase äritegevusega, nagu laenud klientidele ja krediitiasutustele, krediitiasutuste ja klientide hoiused ning laenud klientidelt ja krediitiasutustelt, mis ei ole seotud investeerimis- ja finantseerimistegevusega.

Investeerimistegevus

Investeerimistegevus hõlmab põhivarade ja strateegiliste investeeringute oste ja müüke. Kui ostetakse või võõrandatakse ettevõtte, kajastatakse sellega seotud raha ja raha ekvivalendid eraldi kirjel.

Finantseerimistegevus

Enam kui aastase tagasimaksetähtajaga laenude andmist ja tagastamist kajastatakse brutosummades. Muude laenude muutus sisaldab lühiajaliste ja kiire käibega laenude netomuutust.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha, nõudeid keskpankadele (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid ja üleeõdeposiite teistes pankades ning likviidseid väärtpabereid.

Miljonites eurodes	2015	2014
Raha ja raha ekvivalendid		
Raha	77	82
Nõuded keskpankadele (välja arvatud kohustuslik reserv)	2 177	1 610
Kontod ja deposiidid teistes pankades	91	193
Likviidsed võlakirjad	162	495
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	2 507	2 380

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Miljonites eurodes	Omanikele kuuluv omakapital					Oma- kapital kokku
	Aksia- kapital	Ülekurs	Reservid	Aruandeaasta kasum	Jaotamata kasum	
Algsaldo 01.01.2014	85	32	43	214	1 518	1 892
Eelmise aruandeaasta kasum				-214	214	0
Reservide muutus		-1	-1		2	0
Makstud dividendid					-50	-50
Perioodi koondkasum kokku				188	-3	185
Lõppsaldo 31.12.2014	85	31	42	188	1 681	2 027
Algsaldo 01.01.2015	85	31	42	188	1 681	2 027
Eelmise aruandeaasta kasum				-188	188	0
Makstud dividendid					-550	-550
Perioodi koondkasum kokku				87	-4	83
Lõppsaldo 31.12.2015	85	31	42	87	1 315	1 560

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

 AS Deloitte Audit Eesti

Raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Ettevõtte tutvustus

Swedbank AS (edaspidi Pank) on aktsiaseltsi vormis krediiasutus, mille asukoht on Eestis. Panga 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Swedbank AS-i, tema tütarettevõtteid (edaspidi koos Swedbank) ja tema osalusi sidusettevõtetes.

Swedbank AB (publ) on 31. detsembri 2015 seisuga Panga aktsiate ainuomanik, ta on ühtlasi Panga emettevõtte. Panga konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne konsolideeritakse seetõttu Swedbank AB raamatupidamise aastaaruandesse.

Swedbanki konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kiidavad heaks nõukogu ja juhatus ning see esitatakse lõplikuks kinnitamiseks aktsionäridele.

Swedbank Eesti on Euroopa Keskpanka (EKP) otsese järelevalve all.

2 Arvestuspõhimõtted

KOOSTAMISE ALUSED

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Euroopa Liidus vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele (IFRS) ja nende tõlgendustele. Standardid on välja andnud Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) ja tõlgendused Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC). Raamatupidamise aastaaruande tervikkomplekt koosneb:

- bilansist perioodi lõpu seisuga,
- perioodi koondkasumiaruandest,
- perioodi omakapitali muutuste aruandest,
- perioodi rahavoogude aruandest ja
- lisadest, mis koosnevad oluliste arvestusmeetodite kokkuvõttest ja muust selgitavast informatsioonist.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse põhimõttel. Edaspidi on finantsinstrumente hinnatud peamiselt õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses peetava riskimaandusinstrumentide arvestuse alla kuuluvate finantsvarade ja kohustuste bilansiist maksumust on korrigeeritud maandatava riski õiglase väärtuse muutusega. Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud miljonites eurodes kui ei ole teisiti näidatud.

ARVESTUSPÕHIMÕTETE MUUDATUSED

2015. aasta aruannetes rakendatakse järgmisi vastuvõetud arvestusmeetodeid ja muudatusi.

IFRSi edasiarendused 2011–2013

1. jaanuaril 2015 võttis Grupp vastu mitme rahvusvahelise finantsaruandlusstandardi (IFRS) muudatused, mis tulenevad standardite edasiarendustest ajavahemikul 2011–2013. See hõlmab muudatusi mitmes kehtivas IFRSis, mille kohaselt muudetakse esitamise, kajastamise või mõõtmise nõudeid ja termineid või juhtkirja. Muudatustel puudus oluline mõju Grupi finantsseisundile, tulemustele ja rahavoogudele.

OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Raamatupidamise aastaaruande esitus (IAS 1)

Raamatupidamise aastaaruanne on ettevõtte finantsseisundi ja finantstulemuse struktureeritud esitus. Selle eesmärk on anda ettevõtte finantsseisundi ja -tulemuste ning rahavoogude kohta informatsiooni, mis on abiks majandusotsuste tegemisel. Raamatupidamise aastaaruanne annab ülevaate ka sellest, kui tulemuslikult on juhtkond neile usaldatud ressursse haldanud. Terviklik raamatupidamise aastaaruanne koosneb bilansist, koondkasumiaruandest, omakapitali muutuste aruandest, rahavoogude aruandest ja lisadest. Swedbank Grupp esitab koondkasumiaruande kahe aruandena. Eraldiseisev kasumiaruanne sisaldab kõiki kasumi tulu- ja kulukomponente, mille puhul konkreetne IFRS ei nõua või luba teisiti. Sellised muud tulu- ja kulukomponendid kajastatakse muu koondkasumi all. Koondkasumiaruandes esitatakse kasumiaruandes kajastatud kasum ja muu koondkasumi all kajastatud komponendid.

Konsolideeritud finantsaruanded (IFRS 3, IFRS 10)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emettevõtet ja emettevõtte poolt kontrollitavaid ettevõtteid (sealhulgas sihtotstarbelised ettevõtted). Emaettevõttel on kontroll, kui tal on võim ja võimalus juhtida kontrollitava ettevõtte tegevusi, kui ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab seda kasumit mõjutada. Need tütarettevõtted kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil alates kontrolli saavutamise päevast ja jäetakse välja alates päevast, mil kontroll lakkab. Ostumeetod tähendab seda, et omandatud ettevõtte kajastamise kriteeriumitele vastavad omandatud varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse ja hinnatakse omandamisel õiglases väärtuses. See osa äriühenduse soetusmaksumusest, mis ületab eristatavates varades, kohustustes ja kajastatud tingimuslikes kohustustes omandatud osaluse õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Kui summa on väiksem kui omandatud ettevõtte netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe otse kasumi või kahjumina. Ülekantud tasu (ostuhind) hõlmab üleantud varade, kohustuste ja asjakohastel juhtudel Grupi poolt emitteeritud aktsiate õiglast väärtust ja ka kõikide selliste varade või kohustuste õiglast väärtust, mis on tingimusliku tasu kokkuleppe tulemuseks. Omandamisega seotud kulud kajastatakse nende tekkimisel. Iga omandamise puhul määrab Grupp kindlaks, kas kõik omandatud ettevõtte mittekontrollivad osalused tuleks kajastada õiglases väärtuses või osaluse proportsionaalses osas omandatud tütarettevõtte netovaradest. Omakapitalis kajastatakse ainult tütarettevõtte omandamise ja müügi vahel tekkinud panust. Kõik Grupi ettevõtete omavahelised tehingud ning Grupi-siseselt tekkinud kasumid elimineeritakse. Tehingud mittekontrollivate omanikega kajastatakse omakapitalitehingutena oma omanikeõigusi teostavate Grupi omanikega. Osaluste omandamise korral mittekontrollivatelt omanikelt kajastatakse vahe osaluste eest makstud hinna ja tütarettevõtte netovarade omandatud osa bilansiile väärtuse vahel emettevõtte aktsionäridele omistatavas omakapitalis jaotatava kasumina. Kontrollitavate ja mittekontrollitavate osaluste bilansiile väärtusi korrigeeritakse, peegeldamaks muutusi nende vastavates osalustes. Mittekontrollivatele omanikele osaluste müügi tulud ja kulud kajastatakse samuti omakapitalis. Kui pärast oma osaluse müüki ei oma Grupp enam kontrolli, hinnatakse järelejäänud osalus ümber õiglasesse väärtusesse ja muutus kajastatakse tervikuna läbi kasumiaruande. See õiglane väärtus on seejärel aruandluse eesmärgidel järelejäänud osaluse maksumuseks endises tütarettevõttes. Kõik loovutatud ettevõttega seotud summad, mida varem kajastati muu koondkasumi all, kajastatakse nii, nagu Grupp oleks otse loovutanud seotud varad või kohustused, mille tõttu varem muu koondkasumi all kajastatud summad võidakse ümber liigitada kasumiks või kahjumiks. Kui osalust sidusettevõttes vähendatakse, kuid oluline mõju säilib, liigitatakse üksnes proportsionaalne osa varem muu koondkasumi all kajastatud summast ümber kasumiks või kahjumiks.

Välisvaluutas fikseeritud vara ja kohustused (IAS 21)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitatakse miljonites eurodes, mis on ühtlasi emettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta. Arvestusvaluuta all peetakse silmas ettevõtte rahavoogudes kasutatavat peamist valuutat. Muus valuutas peale arvestusvaluuta (välisvaluutas) tehtud tehingud kajastatakse algselt tehingupäeval kehtiva kursiga. Välisvaluutas kajastatud rahalised varad ja kohustused ning õiglases väärtuses mõõdetavad välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad arvestatakse ümber bilansipäeval kehtiva kursi alusel. Kehtivad valuuta forwardlepingud arvestatakse ümber bilansipäeva forwardkursside alusel. Välissularaha arvestatakse ümber bilansipäeval kehtivate sularaha ostukursside alusel. Rahaliste kirjet, sealhulgas valuuta forwardlepingute valuutakomponendid, ja õiglases väärtuses mõõdetavate mitterahaliste kirjet teiseandamisest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse valuutakursi muutuste kasumi või kahjumina real Puhastulu/-kulu õiglases väärtuses kajastatavalt finantskirjetelt. Varad ja kohustused tütar- ja sidusettevõtetes, mille arvestusvaluuta ei ole euro, teisendatakse esitusvaluutas bilansipäeva vahetuskursi alusel. Kasumiaruande arvestatakse ümber iga tehingu vahetuskursiga. Praktistel põhjustel kasutatakse tavaliselt aruandeaasta keskmist vahetuskursi. Tekkivad kursierinevused kajastatakse muu koondkasumina (-kahjumina). Tütar- ja sidusettevõtte müügi korral kajastatakse kumulatiivsed teiseanduserinevused ja kursierinevused kasumiaruandes.

Alkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Andit Eesti

Lunastustähtajani hoitavad finantsinstrumentid

Teatavad finantsvarad, mis on omandatud kavatsusega hoida neid kuni lunastustähtajani, on liigitatud lunastustähtajani hoitavateks investeringuteks. Sellistel instrumentidel on fikseeritud lunastustähtajad, nad ei ole tuletisinstrumentid ja nad on noteeritud mõnel aktiivsel turul. Sellised investeringud võetakse algselt arvele tehingupäeval soetusmaksumuses ning edaspidi kajastatakse neid amortiseeritud maksumuses, millest on maha arvestatud väärtuse langus. Selliseid instrumente mõõdetakse sarnaselt laenuide ja nõuetele.

Finantsvarade ümberklassifitseerimine

Finantsvarasid, välja arvatud tuletisinstrumentid, mis ei vasta enam kauplemiskriteeriumitele, võib erakorraliste asjaolude eksisteerimisel ümber klassifitseerida hindamiskategooriast „Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumentid“ hindamiskategooriasse „Lunastustähtajani hoitavad finantsinstrumentid“. Ümberklassifitseerimise puhul on nõutav ka kavatus ja võime hoida investeringut lunastustähtajani. Varade õiglast väärtus ümberklassifitseerimise ajal käsitletakse ikkagi nende soetusmaksumusega.

Muud finantskohustused

Finantskohustused, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kajastatakse algselt tehingupäeval soetusmaksumuses ja seejärel amortiseeritud soetusmaksumuses. Amortiseeritud soetusmaksumust arvutatakse sarnaselt laenuide ja nõuetele.

Õiglasel väärtuses riskimaandamisarvestus

Õiglasel väärtuses riskimaandamisarvestust kasutatakse teatavatel juhtudel, kui kajastatud finantsvara või -kohustuse intressimäär riski maandatakse tuletisinstrumentide abil. Riskimaandamisarvestuse puhul mõõdetakse maandatava instrumenti maandavat riski samuti õiglasel väärtuses. Nii riskimaandamisinstrumenti, tuletisinstrumenti kui ka maandatud riski väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes real Puhastulu/-kulu õiglasel väärtuses kajastatavatelt finantskirjetelt. Üks riskiarvestuse nõudeid on, et riskikate oleks ametlikult määratletud ja dokumenteeritud. Riskimaandamise efektiivsus peab olema usaldusväärselt mõõdetav ja see peab olema olnud väärtuse muutuste tasaarvestamisel väga tõhus ja eeldatavalt selliseks ka jääma.

Rendid (IAS 17)

Grupi renditegevus hõlmab peamiselt kapitalirenti ning on seetõttu kajastatud laenuide ja nõuete all. Bilansiline väärtus vastab tulevaste rendimaksete nüüdisväärtusele. Vahe kõikide tulevaste rendimaksete, saadaoleva brutosumma ja tulevaste rendimaksete nüüdisväärtuse vahel moodustab ettemakstud tulu. See tähendab, et saadavad rendimaksed kajastatakse läbi kasumiaruande osaliselt intressitul ja osaliselt bilansil põhiosa tagasimaksetena, nii et finantstulu vastab netoinvesteeringu suhtes ühtlasele tulule. Kapitalirendi puhul kanduvad vara omandiõigusega seotud olulised majanduslikud riskid ja hüved jäävad rendileandjalt rendilevõtjale. Kui majanduslikud riskid ja hüved jäävad rendileandjale, liigitatakse rent kasutusrendiks. Kasutusrendi puhul on Grupp rendilevõtjaks. Sellistest lepingutest tulenevad rendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna. Mõnes kasutusrenditehingus on Grupp ka rendileandja.

Investeeringud sidusettevõtetesse (IAS 28)

Investeeringuid sidusettevõtetesse, see on ettevõtetesse, milles Grupil on oluline mõju, kuid mitte täielik kontroll, arvestatakse kapitaliosaluse meetodil. Kapitaliosaluse meetod tähendab seda, et osalused ettevõttes kajastatakse soetusmaksumuses omandamise ajal ning seejärel korrigeeritakse Grupi osaga sidusettevõtte netovara toimunud muutustes. Sidusettevõttega seotud firmaväärtus lisatakse osaluse bilansilisele väärtusele ja seda ei amortiseerita. Osaluste bilansilist väärtust võrreldakse seejärel sidusettevõttesse tehtud puhasinvesteeringu kaetava väärtusega, et määrata kindlaks väärtuse languse kajastamise vajadus. Grupi osa sidusettevõtte kasumiaruandes kajastatud kasumist koos võimaliku väärtuse langusest tuleneva kahjumiga kajastatakse eraldi real. Sidusettevõtete aruandluskupäevad ja arvestuspõhimõtted on vastavuses Grupi omadega.

Immateriaalne põhivara (IAS 38)

Muu immateriaalne põhivara

Immateriaalsed varad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses. Äriühenduses omandatud immateriaalse vara maksumus vastab õiglasele väärtusele omandamishetkel. Vara mõõdetakse seejärel soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja akumulieeritud väärtuse langus. Immateriaalse vara kasulik eluiga on kas piiratud või piiramatult. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed varad amortiseeritakse nende kasuliku eluea jooksul ja kui täheledatakse asjaolusid, mis võivad viidata vara väärtuse langusele, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Kasulik eluiga ja amortisatsioonimeetod hinnatakse ümber ja vajadusel korrigeeritakse neid iga aruandeaasta lõpus. Aruanduskulud, mille maksumust saab usaldusväärselt arvestada ja

mille puhul on tõenäoline, et Grupp saab varade seotud tulevast majanduskasust, kajastatakse bilansis. Muul juhul kantakse arendusväljaminekud nende tekkimisel kuludesse.

Materiaalsed varad (IAS 16)

Oma tarbeks

Materiaalne põhivara, nagu seadmed ja tegevusotstarbeline kinnisvara, kajastatakse algselt nende soetusmaksumuses. Seejärel mõõdetakse neid sarnaselt kinnisvarainvesteeringutele soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langused. Tegevusotstarbeline kinnisvara liigitatakse ümber kinnisvarainvesteeringuks, kui Grupp neid enam ei kasuta. Põhivara arvelevõtmise piirmäär on 1000 eurot. Arvutikomplektide arvelevõtmise piirmäär on 250 eurot.

Laenukasutuse kulutused (IAS 23)

Laenukasutuse kulutused kapitaliseeritakse, kui need on otseselt omistatavad tingimustele vastava vara soetamisele, ehitamisele või valmistamisele. Laenukasutuse kulutused on intressikulu ja muud kulud, mis tekivad laenu saamisel. Tingimustele vastav vara on vara, mille valmistamiseks kulub palju aega ja mis on mõeldud kasutamiseks või müügi. Selline vara võib olla immateriaalne vara või kinnisvarainvesteering. Muud laenukasutuse kulud kantakse nende tekkeperioodil kulusse.

Eraldis (IAS 37)

Eraldis kajastatakse bilansis, kui Grupil on minevikusündmustest tingitud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmise tulemusena toimub ressursside vähenemine. Lisaks peab kohustuste suurus olema usaldusväärselt hinnatav. Hinnanguline ressursside vähenemine arvutatakse nüüdisväärtuses. Eraldisi hinnatakse igal bilansipäeval ja vajadusel korrigeeritakse, nii et need vastaksid kohustuste väärtuse jooksvale hinnangule. Eraldisi kajastatakse seoses restruktureerimisega. Restruktureerimine tähendab laialaialust muudatust organisatsiooni sees, s.t. kui töötajad saavad töölepingu varasema lõpetamise eest lahkumistoetust või filiaalid suletakse. Eraldist võib kajastada siis, kui restruktureerimiskava on juba olemas ja välja kuulutatud, nii et seoses sellega on asjaosalistel tekkinud põhjendatud ootus, et ettevõtte hakkab teostama restruktureerimist. Restruktureerimise eraldis sisaldab ainult otseselt restruktureerimisega seotud kulutusi ega sisalda sellele järgnevat toiminguid, näiteks lahkumistoetuste kulud.

Kindlustuslepingud (IFRS 4)

Finantsaruannetes klassifitseeritakse kindlustuslepingud arvestuseesmärkidel kindlustuslepinguteks ja investimislepinguteks sõltuvalt sellest, kas leping hõlmab märkimisväärse kindlustusrisi ülekandmist või ei. Enamik Grupi kindlustuslepingutest ei kanna olulisi kindlustusriske, mistõttu kajastatakse neid finantsinstrumentidena. Olulise kindlustusriskiga kindlustuslepingutele moodustatakse kindlustustehnilisi eraldisi, mis vastavad võetud kohustustele. Kasumiaruandes on saadud kindlustusmaksed ja eraldised kajastatud eraldi ridadel.

Bilansipäeva seisuga viidi läbi kohustuste piisavuse test (*liability adequacy test*, LAT). Testi tulemuseks oli elukindlustuses puudujääk summas 1,1 miljonit eurot ja varakindlustuses 0,1 miljonit eurot, mis kajastati kasumiaruandes ning kindlustustehnilistes eraldistes.

Müügitulu (IAS 18)

Finantsinstrumentide tulude kajastamise põhimõtteid kirjeldatakse eraldi osas Finantsinstrumentide kajastamine (IAS 39). Efektiiivse intressimäär meetodil arvutatud finantsinstrumentide intressitul ja -kulu kajastatakse Puhta intressituluna. Aktsiate väärtuse ja dividendide muutumine hindamiskategoorias Õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumentid ning muutused arvestusvaluuta ja muude valuutade vahelistes vahetuskurssides kajastatakse real "Puhastulu/-kulu õiglasel väärtuses kajastatavatelt finantskirjetelt". Teenustasud kajastatakse tuluna teenuste osutamisel. Selline tulu kajastatakse ridadel Teenustasutulu ja Muud tulud. Teenustasutulu hõlmab tasu maksete töötlemise ja varahalduse eest ning maakleritasusid. Teenustasutulu sõltub tehingutest ja on otseselt seotud tuluga real Teenustasutulu. Muud tulud hõlmavad kasumeid ja kahjumeid tütar- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringute müügitulust, mis ei esinda iseseisvat teenuseliini või geograafilise piirkonna olulist ärivaldkonda. Muud tulud hõlmavad ka kasumeid ja kahjumeid materiaalse põhivara müügist.

Aktsiapõhine makse (IFRS 2)

Kuna Grupp saab teenuseid oma töötajatelt ja võtab kohustuse arveldada tehingute eest omakapitaliinstrumentidega, kajastatakse see aktsiapõhise maksena. See tähendab, et selliste teenuste õiglane väärtus, mis annavad töötajatele õiguse omakapitaliinstrumentidele, kantakse kuludesse teenuste osutamise ajal. Samal ajal kajastatakse vastav kohustuste suurenemine. Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate

aktsiapõhiste maksete puhul töötajatele hinnatakse osutatud teenuseid võimaldatud omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse alusel. Omakapitaliinstrumentide õiglane väärtus leitakse raamatupidamisarvestuse eesmärgil üleandmise kuupäeva, st hindamispäeva seisuga. Hindamispäev viitab kuupäevale, mil leping sõlmiti ja mil pooled leppisid kokku aktsiapõhise makse tingimustes. Üleandmise kuupäeval võimaldatakse töötajatele õigused aktsiapõhisele maksele. Kuna võimaldatud omakapitaliinstrumentid ei ole üle antud enne, kui töötajad on lõpetanud kokku lepitud teenistusperioodi, siis eeldatakse, et teenused osutatakse üleandmisperioodi jooksul. See tähendab, et kulu ja vastav kohustuste suurenemine kajastatakse kogu üleandmisperioodi jooksul. Turul mittepõhinevad üleandmistingimused, nt nõue, et isik jääks tööle, võetakse arvesse, kui hinnatakse, mitme omakapitaliinstrumenti üleandmist eeldatakse. Iga aruandlusperioodi lõpus hindab Grupp ümber oma otsused selle kohta, kui mitme aktsia üleandmist ta eeldab turul mittepõhinevate üleandmistingimuste alusel. Kõrvalekaldeid algest otsusest kajastatakse kasumiaruandes ja vastav korrigeerimine kajastatakse kohustustes. Seonduvad sotsiaalkindlustusmaksed kajastatakse rahas arveldatava aktsiapõhise maksena, st vastava perioodi kuluna, kuid õiglase väärtuse alusel, mis on mis tahes ajal sotsiaalkindlustusmaksete aluseks.

Varade väärtuse langus (IAS 36)

Varade puhul, mida ei testita väärtuse languse suhtes muude standardite alusel, määrab Grupp regulaarselt kindlaks, kas esineb väärtuse languse märke. Kui selliseid märke esineb, testitakse vara, hinnates selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on eeldatava müügihinna, millest on müügikulud maha arvatud, ja kasutusväärtuse vahe. Kui vara bilansiine maksumus ületab kaetavat väärtust, vähendatakse vara väärtust kaetava väärtuseni. Kasutusväärtuse hindamiseks diskonteeritakse hinnangulised tuleviku rahavood, kasutades maksueelset diskontomäära, mis hõlmab turu hinnangut konkreetse varaga seotud raha ajalisele väärtusele ja muudele riskidele. Samuti hinnatakse igal aruandepäeval, kas on märke sellest, et varasemate väärtuse languste vajadus on vähenenud või lakanud. Selliste märkide esinemise korral määratakse kaetav väärtus. Varasemad väärtuse languse kahjumid tühistatakse üksnes juhul, kui tegemist oli languse kajastamishetke prognooside muutusega. Firmaväärtuse langusest tingitud allahindlust ei tühistata. Väärtuselangused kajastatakse eraldi materiaalse või immateriaalse põhivara kasumi või kahjumi kaudu.

Tulumaks (IAS 12)

Alates 1. jaanuarist 2000 kehtiva tulumaksukorraga on tühistanud Eesti äriühingute tulumaks perioodi kasumilt. Ettevõtte maksavad tulumaksu kasumi jaotamisel (dividendidelt) ning tehingutelt, mida võib lugeda kaudseks kasumi jaotamiseks (hüvitised, kingitused jms). Maksustamise kontseptsiooni muutmise tulenevalt kaotab varade ja kohustuste maksubaasi mõiste oma majandusliku sisu ning edasilükkunud tulumaksukohustust ega -vara ei saa IAS 12 „Tulumaks“ tähenduses tekkida. Eestis tekkiv dividendide tulumaks kajastatakse kuluna dividendide väljakuulutamise hetkel ning kirjendatakse kasumiaruande real Tulumaks. Praeguse ja eelnevate perioodide maksuvarad ja maksukohustused võrduvad maksuhaldurilt eeldatavasti saadava või neile makstava summaga. Edasilükkunud tulumaks viitab bilansiine maksumuse ja maksustamisbaasi vahelistele erinevustele, mille põhjal kujuneb tulevikus maksmisele kuuluv tulumaks. Edasilükkunud tulumaksuvara on mahaarvatavate ajutiste erinevustega seotud tuleviku tulumaksuvähendused, edasilükatud tulumaksukahjumid või muud tuleviku tulumaksuvähendused. Edasilükkunud tulumaksuvara kontrollitakse igal bilansipäeval ja kajastatakse selles ulatuses, milles see tõenäoliselt igal bilansipäeval ära kasutatakse. Seetõttu kajastatakse varem kajastamata edasilükkunud tulumaksuvara siis, kui on tõenäoline, et tulevikus on selle kättesaamiseks piisav ülejääk. Arvutustes kasutatakse bilansipäevaks kinnitatud maksumäärasid. Tasumisele kuuluv ja edasilükkunud tulumaks kajastatakse kasumiaruandes real Tulumaks, välja arvatud tulumaks, mis on seotud kirjetega, mis kajastatakse otse ridadel Muu koondkasum või Omakapital.

Kuna emaattevõtte kontrollib oma tütarettevõtte dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Neil juhtudel on tihti ebapraktiline ajutise erinevuse tühistumisel tekkiva tulumaksu summa välja arvestada. Seega, kui emaattevõtte on otsustanud selliseid kasumeid lähemas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasi lükkunud tulumaksu kohustist. Kui emaattevõtte on otsustanud, et dividendid makstakse välja lähemas tulevikus (ühe aasta jooksul), kajastatakse edasi lükkunud tulumaksu kohustist nende väljamaksete ulatuses kooskõlas IAS 12.40.

Müügiks hoitavad põhivarad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad (IFRS 5)

Põhivara (või müügi-grupp) liigitatakse müügiks hoitavaks, kui selle bilansiine maksumus kaetakse eelkõige müügi kaudu. Vara (või müügi-grupp) peab olema kohe müügiks saadaval käesolevas seisukorras. Müügi toimumine peab samuti olema väga tõenäoline. Müük peaks eeldatavasti toimuma ühe aasta jooksul. Ka üksnes edasimüügiks

soetatud tütarettevõtteid kajastatakse lõpetatud tegevusvaldkondadena. Müügiks hoitavad põhivarad kajastatakse bilansis eraldi real ja neid mõõdetakse bilansiilise maksumuses või õiglases väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, olenevalt sellest, kumb on madalam. Põhivaraga seotud kohustused kajastatakse samuti bilansis eraldi real. Lõpetatud tegevusvaldkondadest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes eraldi real pärast jätkuvate tegevusvaldkondade tulemust.

Raha ja raha ekvivalendid (IAS 7)

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha, saldosid keskpangas (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid ja üleöödeposiite teistes pankades ning likviidseid väärtpapereid. Saldod viitavad kogu aeg kättesaadavatele vahenditele. See tähendab, et raha ja raha ekvivalendid on kohe kättesaadavad.

UUED STANDARDID JA TÕLGENDUSED

Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) ja Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC) on avaldanud järgmised standardid, standardite muudatused ja tõlgendused, mis rakenduvad 2015. aastal või hiljem. IASB lubab ka varasemat rakendamist. Swedbank rakendab eelmistest rahvusvahelistest finantsaruandlusstandarditest (IFRS) erinevaid reegleid siis, kui EL on need vastu võtnud. Sellest tulenevalt ei ole Swedbank 2015. aasta aastaaruandes neid muudatusi rakendanud.

Täiendused ajavahemikus 2010–2012 ja 2012–2014

Iga-aastaste täiendustega muudetakse praeguste standardite esitamist, kajastamist või mõõtmist ning tehakse toimetustikke parandusi. Ajavahemikus 2010–2012 ja 2012–2014 tehtud muudatused on EL kinnitanud ja neid rakendatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes. Vastuvõtmisest ei ole oodata olulist mõju Grupi finantsseisundile või tulemustele.

Kliendilepingutest saadav tulu (IFRS 15)

Standard IFRS 15 väljastati 2014. aasta mais ja sellega kehtestatakse kasuliku teabe esitamise põhimõtted tulu olemuse, suuruse, ajastuse ja ebakindluse ning kliendiga sõlmitud lepingu järgsete rahavoogude kohta. Standardis kehtestatakse viieastmeline mudel, et teha kindlaks, kuidas ja millal kajastada tulu, kuid see ei mõjuta standardi IAS 39 rakendusalaasse kuuluvatest finantsinstrumentidest saadava tulu kajastamist. Standard sisaldab ka sätteid uue avalikustamise kohta, et esitada asjakohasemat teavet. Standardit rakendatakse alates 1. jaanuarist 2018 ja Euroopa Liit ei ole seda veel kinnitanud. Mõju Grupi finantsaruannetele veel hinnatakse.

Finantsinstrumentid (IFRS 9)

Standard IFRS 9 asendab standardit IAS 39 Finantsinstrumentid: kajastamine ja mõõtmine ning see väljastati 24. juulil 2014. Standard hõlmab kajastamise, klassifitseerimise ja mõõtmise, väärtuse languse, kajastamise lõpetamise ja riskimaandamisinstrumentide üldarvestuse nõudeid. Peamised standardist tulenevad muutused on seotud klassifitseerimise ja mõõtmisega, väärtuse languse ja riskimaandamisinstrumentidega. Standard IFRS 9 rakendub 1. jaanuarist 2018 ja Euroopa Liit ei ole seda veel kinnitanud. Mõju Grupi finantsaruannetele veel hinnatakse, kuid oodatakse olulist mõju eelkõige uutest väärtuse languse üldarvestuse nõuetest.

Klassifitseerimine ja mõõtmine

Esmasel kajastamisel klassifitseeritakse finantsvarad õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, amortiseeritud kuluna või õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi. Võlainstrumentide klassifitseerimine põhineb kahel kriteeriumil: a) majandusüksuse ärimudel finantsvara haldamiseks ja b) kas instrumenti lepingulised rahavood kajastavad üksnes põhisumma ja intressi tasumist. Lepinguliste rahavoogude hindamise lisamisega standardisse IFRS 9 jäeti välja varjatud tuletisinstrumenti eraldamise nõue, kui instrument on finantsvara. Omakapitaliinstrumentid klassifitseeritakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, välja arvatud juhul, kui majandusüksus eelistab kajastada selliseid instrumente õiglases väärtuses muu koondkasumi hulgas. Valiku tulemus on see, et kasumiaruandes kajastatakse ainult dividendid sellistelt investeeringutelt ja õiglase väärtuse muutusi ei klassifitseerita ümber läbi kasumiaruande.

Finantskohustuste klassifitseerimise ja mõõtmise nõuded ei erine kuigivõrd IAS 39 sätestatust. Peamise erinevusena lubatakse esitada õiglase väärtuse muutumine, mis on seotud õiglases väärtuses määratletud finantskohustuste krediidiriskiga, läbi muu koondkasumiaruande ja mitte kasumiaruandes.

Väärtuse langus

IFRS 9 kehtestab oodatava krediidikahjumi mudeli finantsvarade väärtuse languse mõõtmiseks, mille järgi seda mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses ja õiglases väärtuses läbi muu koondkasumia. IFRS 9 eemaldab IAS 39 nõude tuvastada tekkinud

kahjujuhtum. Uues väärtuse languse mudelis kehtestatakse uus kolmetasandiline lähenemine, mis põhineb sellel, kas instrumendi esmase kajastamisega võrreldes on krediidiriski oluliselt suurenenud. Finantsvarade, mille osas ei ole krediidiriski olulise suurenemise tunnuseid alates esmasest kajastamisest, kajastamisel tuleb vastavalt väärtuse languse hindamise nõuetele kajastada kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine või kui tegemist on krediidikahjumiga finantsvaradega, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit.

Riskimaandamisinstrumentide arvestus

IFRS 9 riskimaandamise arvestuse nõuded võimaldavad majandusüksustel oma riskijuhtimist finantsaruannetes paremini kajastada ning rakendada riskimaandamise tõhususe hindamisel vähem reglementeeritud meetodit.

IAS 1 muudatused: avalikustamise algatus

Raamatupidamisstandardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused avaldati 2014. aasta detsembris osana algatusest

parandada finantsaruannete esitamist ja avalikustamist. Muudatustes selgitati, et olulisuse põhimõtet tuleb kohaldada kõikide finantsaruannete suhtes ning väheolulise teabe lisamine vähendab avalikustamise tõhusust. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes ja EL kinnitas need 19. detsembril 2015. Muudatustel on Grupile üksnes avalikustamisega seotud mõju.

Rendid (IFRS 16)

IFRS 16 anti välja 2016. aasta jaanuaris ja see asendab standardi IAS 17 „Rendid“. Uues standardis on oluliselt muudetud seda, kuidas rendilevõtja peab rendilepinguid kajastama. Rendilevõtja jaoks lõpetatakse standardis vahetegemine kapitali- ja kasutusrendi vahel ning kohustatakse majandusüksusi kajastama bilansis enamikest rendilepingutest tulenevaid varasid ja kohustusi. Rendileandja jaoks jäävad nõuded enamjaolt samaks ning kapitali- ja kasutusrendi vahel tuleb endiselt vahet teha. IFRS 16 hakkab kehtima 1. jaanuarist 2019, kuid kui kohaldatakse standardit IFRS 15, siis võib selle ka varem vastu võtta. EL ei ole seda veel heaks kiitnud. Mõju Grupi finantsaruannetele veel hinnatakse.

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

3 Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud

IFRS standarditega kooskõlas olevate konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitamisel tuleb juhtkonnal langetada otsuseid ja anda hinnanguid, mis mõjutavad kajastatud varade ja kohustuste väärtusi ning tingimuslike varade ja kohustuste kajastamist bilansipäeva seisuga, samuti aruandeperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Juhtkond vaatab järjepidevalt üle sellised otsused ja hinnangud, sealhulgas need, mis mõjutavad finantsinstrumentide õiglast väärtust, langenud väärtusega laenu allahindlust, materiaalse ja immateriaalse varade väärtuse langust, edasilükkunud maksukohustusi, kindlustustegevuse eraldisi ja aktsiapõhised makseid. Juhtkond toetub otsustes ja eeldustes varasemale kogemusele ja muudele teguritele, mida peab antud olukorras mõistlikuks. Tegelikud tulemused võivad erineda otsustest ja hinnangutest.

3.1 Otsused

Finantsinstrumentid

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse Grupis erinevaid meetodeid vastavalt jälgitavate turuandmete kättesaadavusele ja turu aktiivsusele. Peamiselt kasutatakse noteeritud hindasid aktiivsel turul. Kui finantsvaradel ja -kohustustel on aktiivsel turul vastastikku tasakaalustavad tururiskid, kasutatakse alusena keskmisi turuhindu tasaarvestavate riskipositsioonide õiglase väärtuse kindlaksteegemisel. Avatud netopositsiooni kohta rakendatakse vastavalt asjakohasusele näiteks pakkumishinda (pikad positsioonid) või müügihinda (lühikesed positsioonid). Juhtkond on määranud kindlaks meetodi vastastikku tasakaalustavate tururiskide ja netopositsioonide arvutamise kohta. Kui ei ole võimalik kasutada noteeritud hindu aktiivsel turul, siis kasutatakse Grupis hindamismudelit. Juhtkond otsustab, millal võib turgu pidada mitteaktiivseks ja millal noteeritud hinnad ei vasta enam õiglasele väärtusele ja on vaja kasutada hindamismudeleid. Aktiivseks turuks peetakse reguleeritud turgu, millel noteeritud hinnad on hõlpsasti kättesaadavad ja mis on korrapärase. Aktiivsust hinnatakse järjepidevalt, analüüsides selliseid tegureid nagu kauplemismahud ning pakkumise- ja müügihindade erinevused. Kui teatud kriteeriumid ei ole täidetud, siis loetakse turg või turud mitteaktiivse(te)ks. Juhtkond otsustab, milline hindamismudel ja millised hinnakujundusparameetrid on konkreetse instrumendi jaoks kõige sobivamad. Swedbank Grupp kasutab hindamismudeleid, mis on üldiselt heakskiidetud ja mis allutatakse sõltumatule riskikontrollile.

Juhtkond on kindlaks määranud, et finantsinstrumentide õiglase väärtuse mõõtmine on Grupi laenuportfelli teatud fikseeritud intressimääraga osade õiglaseim kajastamine, kuna intressimäär riski maandavad tulefinantsinstrumentid. Samuti määratakse kindlaks, milliste finantsinstrumentide korral kasutatakse riskimaandamisinstrumentide arvustust. Mõlemal juhul soovitakse vältida arvustuse volatiilsust nii palju kui võimalik. Arvustuse volatiilsus ei ole majanduslikult oluline ning tekib siis, kui finantsinstrumentide mõõtmiseks kasutatakse erinevaid mõõtmispõhimõtteid olenemata sellest, et need üksteist finantsiliselt tasakaalustavad.

Maksud

Eesti ettevõtte maksavad tulumaksu ainult dividendide maksmise korral. Kuna dividendide maksmist kontrollib emaettevõtte, mis on otsustanud 2015. aasta eest makstava dividendide summa, siis on tehtud edasilükkunud tulumaksuvarade eraldis summas 24 miljonit eurot. Kui kinnitatakse suurimad võimalikud dividendid, tuleb ettevõtte maksta hinnanguliselt 280 miljonit eurot tulumaksu.

3.2 Hinnangud

Teatavate varade ja kohustuste õiglase väärtuse kindlaksmääramisel kasutab Grupp mitmesuguseid tulevikku puudutavaid hinnanguid ja eeldusi.

Laenukahjumid

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate nõuete väärtust testitakse kahjusündmuste esinemisel. Kõigepealt testitakse üksikuid laene ning seejärel sarnaste krediitingimustega ja individuaalselt eristamata laenu rühmi. Kahjusündmus on sündmus, mis leidis aset pärast laenu väljamaksmist ja millel on negatiivne mõju prognoositud tulevastele rahavoogudele. Laenuühmade kahjusündmuste kindlaksmääramine sisaldab endas suuremat ebakindlust, kuna mõju võivad olla avaldanud mitu eri sündmust, sealhulgas makromajanduslikud tegurid. Kahjusündmuste hulka kuuluvad hilinenud või laekumata makseid, laenusaja finantsraskustest tulenevalt sõlmitud kokkulepped,

pankrott või muu saneerimine ning laekumata maksetega seonduvad kohalikud majandusarengud, nagu töötuse kasv või kinnisvara- või toorainehindade langus.

Kui on toimunud kahjusündmus, klassifitseeritakse konkreetsed laenud langenud väärtusega laenudeks. Juhtkond on seisukohal, et laene, mille tingimusi on oluliselt muudetud laenuvõtja majandusraskuste tõttu, ja laene, mille laekumata makseid ületavad 90 päeva, tuleb automaatselt klassifitseerida langenud väärtusega laenudeks. Laenu ei klassifitseerita langenud väärtusega laenuks, kui on olemas tagatis, mis rahuldava marginaaliga katab laenu põhiosa, kogunenud ja tulevased intressid ning tasud. Kui kahjusündmus on toimunud, tehakse kindlaks, millal laekuvad laenuga seotud rahavood ja kui suur on tõenäoliselt laekuv summa. Langenud väärtusega laenu puhul ei arvestata intressitulu saamist, vaid üksnes laenu põhiosa tagasisaamist kas tervikuna või osaliselt. Laenu rühmi puudutavad hinnangud põhinevad varasematel väärtustel ja kogemustest tuleneval hetkeolukorra korrigeerimisel. Allahindluse aluseks on mitteteenivate laenu hinnangulise väärtuse (st prognoositud tulevased rahavood, mida on diskonteeritud laenu algse tegeliku intressimääraga) ja korrigeeritud soetusmaksumuse vahe. Korrigeeritud soetusmaksumus tähendab lepingulisi rahavooge, mida on diskonteeritud laenu esialgse sisemise intressimääraga.

Allahindluse suuruse määravad hinnangud selle kohta, millal ja kui suures summas rahavoog laekub. Allahindlust puudutavad otsused tuginevad seetõttu erinevatel arvutustel ja juhtkonna hetke turutingimuste kohta kujundatud hinnangutel. Juhtkonna arvates on allahindluste kohta hinnangute tegemine oluline nii allahindluste suuruse kui hinnangute andmise keerukuse tõttu.

Finantsinstrumentid õiglases väärtuses

Kui finantsinstrumente hinnatakse õiglases väärtuses kasutades selleks hindamismudeleid, siis määratakse kindlaks, milliseid jälgitavaid turuandmeid neis mudelites tuleb kasutada. Eelduseks on, et kasutatakse sarnase käibega finantsinstrumentide noteeritud hindu. Kui selliseid hindu või hinnakomponente ei saa tuvastada, tuleb juhtkonnal teha oma oletused.

Aktsiapõhine makse

Kulude arvutamisel, mis on kajastatud töötajate hüvitistena ja mida lõppkokkuvõttes arveldatakse Swedbank AB lihtaktsiatega, hindab juhtkond arveldatavate lihtaktsiate arvu. Töötajatele antakse tingimuslik õigus saada lihtaktsiaid, mille eelduseks on näiteks nõue, et nad oleks arvelduspäeval jätkuvalt töötajad, sest vastasel juhul kaotab õigus kehtivuse. Juhtkond hindab töötajatele antud õiguste õiglast väärtust, mis annab neile tingimusliku õiguse saada tasuta Swedbank AB lihtaktsiaid. Hinnangu aluseks on lihtaktsia noteeritud hind, kuna antaval õigusel on lihtaktsiaga põhimõtteliselt samad tingimused. Kokku on 2015. a. programmi hinnanguline maksumus 3 miljonit eurot, millest 0,8 miljonit eurot kajastati aastal 2015. Kõikide pooleliolevate programmide kajastatud maksumus oli kokku 5,3 miljonit eurot. Sellele lisanduvad sotsiaalkindlustusmaksed, muud palgamaksed ja tulumaks, mida arvutatakse tuginedes arveldatud aktsiate hinnangulisele arvule ja nende hinnangulisele õiglasele väärtusele.

Kindlustustehnilised eraldised

Swedbank Grupp moodustab eraldised kindlustuslepingute või nende osade katteks, kui olulised kindlustusriskid kantakse kindlustusvõtjalt üle Swedbank Grupile. Kindlustusriskid erinevad finantsriskidest ning väljendavad Swedbank Grupi kohustust maksta kindlustusvõtjale hüvitist juhul, kui konkreetne ebakindel tulevikusündmus avaldab kindlustusvõtjale negatiivset mõju. Eraldised moodustatakse tuvastatud nõuete katteks väljamakstavate summade ulatuses. Eraldised moodustatakse ka selliste nõuete katteks, millest panka ei ole veel teavitatud. Eraldise summa suuruse määramisel võetakse aluseks eelnevate aastate kogemusel põhinev eeldatavate nõuete statistiline hinnang iga kindlustuslepinguliigi kohta. Hinnanguid tehakse intressimäärade, haigusjuhtumite, suremuse ja muude nõuete kohta.

Teatavate finantskohustuste õiglase väärtus

Investeeringuriskiga kindlustuslepingutest tulenevate finantskohustuste väärtus sõltub otseselt nende lepingutega seotud finantsvara turuväärtusest (õiglasest väärtusest). Samamoodi nagu selline vara näidatakse investeerimisriskiga kindlustuslepingutest tulenevad kohustused esmasel kajastamisel läbi kasumiaruande õiglases väärtuses, sest selline kajastamine kõrvaldab mõõtmise ebatäpsuse.

4 Risk ja riskikontroll

Swedbank AS moodustab osa Swedbanki Grupist ja järgib Grupi riskijuhtimise põhimõtteid ja standardeid ning protseduureegleid.

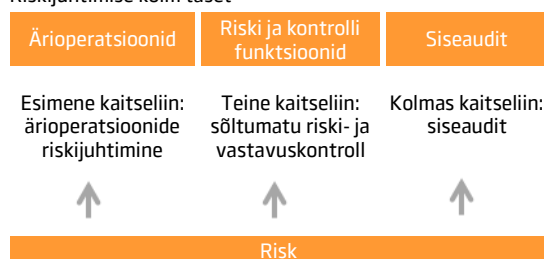
Kõik rahalised operatsioonid toovad kaasa riske. Nende õige juhtimine on Swedbank Grupi toimimisele olulise tähtsusega. Tõhusa riskijuhtimise ja hea riskile vastava tulukuse saavutamise aluseks on tugev ühine riskikultuur, kus otsuse tegemine ja vastutuse võtmine toimuvad kliendisuhete lähedal. Kuna otsuseid tehakse klientidele lähemal, on riskikontrolli osad viidud samuti äritegevusele lähemale, et oleks lihtsam toetust pakkuda.

Swedbank Grupi riskijuhtimise aluseks on kolm kaitseliini, selged eesmärgid ja strateegiad, põhimõtted ja suunised, tõhus tegevusstruktuur ning lihtne ja läbipaistev aruandlusstruktuur. Kehtestatud on korralikult väljatöötatud riskiprotsess selle kohta, kuidas me tegutseme ja kuidas krediiti heaks kiidetakse, üle vaadatakse ja juhitakse, kui laenuaajal peaksid ilmnema näiteks makseprobleemid. Swedbank Grupi riskipõhimõtetes on kirjeldatud riskijuhtimisraamistikku, ülesandeid ja vastutusalasid ning suuniseid selle kohta, kui suur peaks olema kapitalipuhver, mida hoitakse alal kaitsena suuremate majanduslanguste puhuks.

Swedbank Grupi äriüksused ja tütarettevõtted kannavad täit vastutust oma tegevusega tekitatud riskide eest. Vastutuse delegerimisega on organisatsioon võimeline probleemide tekkimise korral neid kiiresti lahendama. Riskikontroll, mis on äritegevusest sõltumatu, vastutab kõikide riskide tuvastamise, suuruse hindamise, analüüsi ja aruandluse eest. Ta hoiab ülal riskijuhtimise põhimõtteid ja raamistikku, et hõlbustada riskide hindamist, tehes ka sõltumatuid analüüse ja stressiteste selle kohta, kuidas turusündmused ja majandusolukord võiksid Swedbank Gruppi mõjutada. Lisaks annab riskikontroll ekspertnõu ja nõustab tegevjuhtkonda otsuste tegemisel, et need oleks kooskõlas panga riskivalmiduse ja riskitaluvusega.

Kõikidel suurematel äriüksustel on krediidiriski ja vastavuskontrolli ning operatsiooniriski osakond. Viimased kaks tegelevad operatsiooni- ja vastavusriskide tuvastamise, kontrollimise ja aruandlusega. Peale selle aitavad nad juhtkonda riskide juhtimisel. Vastavuskontrolli osakond pakub tuge ka vastavuskontrolli puudutavates küsimustes. Osakonna spetsiifilised vastutusvaldkonnad on klientide kaitse, turu käitumine ja rahapesu ning terrorismi rahastamise ennetamine. Swedbank Grupi riskikontrolli osakonnal on olemas eraldi üksused probleemsete laenude jaoks. Need üksused töötavad ettevõtetega, millel on esinenud või eeldatavalt võib esineda rahalisi probleeme, et leida lahendus võimalikult kiiresti ning aidata sel viisil klienti ja vähendada Swedbank Grupi riski.

Riskijuhtimise kolm taset

Esimene kaitseliin – ärioperatsioonide riskijuhtimine

Swedbank Grupi äriüksused ja tütarettevõtted kannavad täit vastutust oma tegevusega tekitatud riskide eest. Nende üksuste töötajad tunnevad klienti ning vastavat turgu kõige paremini. Klientide rahavoog, maksevõime ja tagatis on laenuandmise protsessi juures otsustavateks teguriteks. Laenamise protsessi hõlbustamiseks kasutatakse standardiseeritud riskide klassifitseerimise tööriistu.

Teine kaitseliin – sõltumatu riskikontroll

Grupi riskikontroll on ärioperatsioonidest sõltumatu ja vastutab kõikide riskide tuvastamise, suuruse hindamise, analüüsi ja aruandluse eest. Riskiüksused toetavad riskijuhtimise põhimõtteid ja raamistikke, et hõlbustada riskide hindamist. Krediidiriski üksus koostab ka siseregulatsioone, näiteks nõudeid klientide rahavoole ja tagatisele, samuti organisatsioonisisestele laenuotsuste tegemise volitustele. Teatud taset ületavate laenude suhtes tehakse otsus krediitkomiteedes, et rakendada äritegevuses duaalsuse põhimõtet. Krediitkomiteed edendavad ka mõistlikku riskikultuuri, toetades ja koolitades ärivaldkondade töötajaid.

Kolmas kaitseliin – siseaudit

Siseaudit on sõltumatu revisjonikomisjon, mis allub otse nõukogule ning koostab ülevaateid esimese ja teise kaitseliini kohta. Siseaudit otsib võimalusi panga tegevust parandada, hinnates Swedbanki riskijuhtimist, järelevalvet ja sisekontrolli. Samuti on siseauditi ülesandeks selliste tegevuste, mis väärtust ei loo, tuvastamine ja miinimumini viimine. Kui siseaudit tuvastab puudusi, siis koostab vastutav üksus koostöös siseauditiga puuduste kõrvaldamiseks tegevuskava. Kavas on selgelt määratud vastutusala ja toodud ajakava. Kokkulepitud tegevusi kontrollitakse ja siseaudit teavitab nõukogu ja tegevjuhtkonda kvartalipõhiselt, kuni töö on lõpule viidud.

RISKITÜÜBID

Swedbank Grupp määratleb riski kui võimalikku negatiivset mõju, mis võib ilmnedas olemasolevate sisemiste protsesside või tulevaste sisemiste või väliste sündmuste tõttu. Riski kontseptsiooni kuulub ka tõenäosus, et mingi sündmus leiab aset ja võib avaldada mõju Grupi tulule, omakapitalile või väärtusele.

Riskijuhtimine koosneb kaheksast etapist: riskide ennetamine, riskide tuvastamine, riskide suuruse hindamine, riskide analüüs, meetmete soovitamine, kontroll ja seire, aruandlus riskide kohta ning järelkontroll. Protsess hõlmab kõiki riskitüüpe ja selle tulemusena kirjeldatakse Swedbank Grupi riskiprofiil, mis on omakorda aluseks pangasisese kapitali adekvaatsuse hindamisele.

Risk	Kirjeldus
Krediidiriskid	Risk, et vastaspool ei täida oma rahalisi kohustusi Swedbank Grupi suhtes ja risk, et panditud tagatis ei kata Swedbank Grupi nõudeid. Krediidiriski alla kuulub vastaspoole risk, kontsentratsioonirisk ja arveldusrisk.
Tururiskid	Risk, et Swedbank Grupi tulemused, omakapital või väärtus vähenevad finantsturgude riskitegurite muutuste tõttu. Tururiskideks on intressimäärade risk, valuutarisk, aktsiahinna risk, kaubarisk ja riskid, mida põhjustavad muutused volatiilsuses või korrelatsioonides.
Likviidsusriskid	Risk, et Swedbank Grupp ei suuda täita oma maksekohustusi tähtaja lõppedes või maksetähtaegade saabumisel.
Operatsiooniriskid	Kahjumite risk, mida põhjustaks ebaadekvaatsed või puudulikud sisemised protsessid, inimesed ja süsteemid või ettevõttevälised sündmused. Operatsiooniriski määratlusse kuulub ka õiguslik risk ja vastavusrisk.
Kindlustusriskid	Väärtuse muutumise risk, mida põhjustavad hälbte tegelike kindlustuskulude ja prognoositud kindlustuskulude vahel.
Muud riskid	Siia kuuluvad äririsk, pensionirisk, strateegiline risk ja mainega seotud risk.

KREDIIDIRISK**MÕISTE**

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool või võlgnik ei täida oma lepingulisi kohustusi Swedbank Grupi ees ja et tagatis ei kata nõuet. Krediidirisk hõlmab ka vastaspooleriski, kontsentratsiooniriski ja arvelduse riski.

Vastaspoolerisk seisneb selles, et kauplemistehingu vastaspool ei suuda täita oma rahalisi kohustusi Swedbank Grupi ees ja seatud tagatis on ebapiisav ega kata nõuet vastaspoolle vastu. Siinkohal tähistab mõiste kauplemistehing repotehinguid, derivatiive, väärtipaberite kaudu finantseerimise tehinguid ja rahaturu tehinguid.

Kontsentratsioonirisk avaldub näiteks krediidiportfelli suures avatuses mõne piirkonna või tööstusharuga seotud riskidele või riskikontsentratsioonidele.

Arveldusrisk seisneb selles, et vastaspool ei suuda täita oma kohustusi, enne kui Swedbank Grupp täidab oma kohustused tehingu teostamisel (tarne/makse).

2015. AASTA OLULISEMAD SÜNDMUSED

2015. aastal jätkas Swedbanki krediidiportfelli kvaliteet paranemist. Laenukahjumid olid väikesed ja klientide riskiprofiilid paranesid, mis tugevdas väljavaadet, et krediidiriskid püsivad väikesed. Paljud ettevõtted suhtuvad uutesse investeringutesse siiski ettevaatlikult, sest maailmamajanduses valitseb ebakindlus.

Samal ajal kui Eesti suurima eksportpartneri Rootsi majanduskasv on olnud tugev, ei ole see Soomes nii olnud. Venemaa sanktsioonidel on negatiivne mõju olnud Eesti põllumajandussaaduste tootjatele, toidutööstusele ja transporditeenustele. Jätkuvalt madal piima hind 2015. aastal põhjustas raskusi piimatootjatele. Swedbankil on tihe koostöö eelnevast mõjutatud klientidega, et riske vähendada. Olulisi mõjusid laenukahjumitele ei ole oodata. Peamiselt seetõttu, et nimetatud sektorite ettevõtete tegevus on hästi diversifitseeritud ning nende laenusumma ja tagatise väärtuse suhe on madal.

Eraisikute laenamist toetasid kasvavad palgad ja madalad baasmäärad. Üldiselt kasvas Swedbanki laenude brutoportfell 2015. aastal ligikaudu 5%. Märkimisväärselt suure osa klientide riskireitingud paranesid. Kinnisvaraturu stabiilse taastumise tulemusena oli hüpoteegiportfelli laenusumma ja tagatisvara väärtuse keskmine suhe 2015. aasta 31. detsembri seisuga 51%.

RISKIJUHTIMINE

Swedbank Grupi laenamistegevuse keskseks põhimõtteks on, et igal äriüksusel on täielik vastutus oma krediidiriskide suhtes ja krediidiotsused tuginevad krediidiotsustele ning tehakse vastavalt kehtivatele reeglitele ja on kooskõlas panga äri- ja krediidistrateegiatega. Olenevalt krediidi suurusest ja iseloomust võib laenuotsuse teha näiteks töötaja süsteemioot abil või laenukomitee. Äriüksusel on täielik äriplane vastutus, sõltumata sellest, kes lõppotsuse teeb, sealhulgas vastutus sisemise krediidikontrolli osas.

Duaalsuse põhimõte on juhtnööriks Grupi krediidiriskide juhtimise tegevustes. Põhimõtte kajastub sõltumatus krediidiotsakonnas, otsuste tegemise kogudes ja krediidiotsustes. Iga äriüksus vastutab selle eest, et sisekontroll on kaasatud kõikide laenu- ja seiretegevuste juures.

Krediidiotsustesse võtmeosaks on riskide liigitamine. Siia kuuluvad tööd ja otsuste tegemised seoses laenamise, krediidi seire ja krediidiriski suuruse määramisega. Laenu andmise otsuse puhul on nõutav, et on mõjuvaid põhjuseid eeldada, et laenaja suudab oma kohustuse Grupi ees täita. Lisaks peab laenuga seoses pantima adekvaatse ja piisava tagatise.

KREDIIDIRISKIDE MÕÕTMINE

Valdav enamus Swedbank Grupi laenudest klientidele on hinnatud kasutades Swedbank Grupi sisemist reitingusüsteemi. Reitingu eesmärgiks on

prognoosida kohustuste mittetäitmise tõenäosust 12-kuulise ajavahemiku jooksul.

Swedbank Grupp on saanud Rootsi Finantsinspeksioonilt loa nn. sisereitingute meetodi (IRB) kasutamiseks ning sellest tulenevalt kasutatakse krediidiriski kapitalinõude arvutamiseks peamiselt seda meetodit. Luba IRB meetodi kasutamiseks Balti portfelli hindamiseks saadi 2009. a. alguses. IRB meetodit kasutatakse valdava osa krediidiportfelli puhul, peamine erand on riikide krediidiriskid.

Swedbank Grupi sisereitingusüsteem on aluseks:

- riskide hindamisel ja krediidiotsuste tegemisel;
- riskiga korrigeeritud tulususe (sealhulgas RAROC) hindamisel;
- laenuportfelli riskiprofiili analüüsimisel;
- krediidiriskide seirel ja juhtimisel (sealhulgas üleminekud);
- krediidiriskidest tippjuhtkonnale aruandmisel;
- krediidistrateegia ja sellele vastavate riskijuhtimistegude väljatöötamisel;
- kapitalinõuete ja kapitalieraldiste hindamisel.

Riskiklass määratakse ja seda hinnatakse osana krediidiotsuste tegemise protsessist. Riskiklass tingib ka analüüsi ulatuse ja dokumentatsiooni nõuded ning on aluseks sellele, kuidas kliente jälgitakse. Nii võib madala riskiga tehinguid heaks kiita lihtsama ja kiirema krediidiotsustamisega. Riskide klassifikatsioon määrab, millest lähtuvalt jälgitakse üksikuid krediidiriske. Süsteem on aluseks seireprotsessidele, näiteks tagatakse sellega, et kõrgema riskiga klassi testitakse eraldi, millele järgneb otsus võimalike meetmete kohta.

Riskide liigitamise eesmärgiks on prognoosida kohustuste mittetäitmist 12 kuu jooksul. Liigitusse kuulub 23 riskiastet. Üks aste tähistab makseviivitust (kohustuste mittetäitmise tõenäosus 100%). Astmed 0 kuni 21 tähistavad alanevat kohustuste mittetäitmise riski, kus 21 on madalaim kohustuste mittetäitmise risk. Järgnevas tabelis kirjeldatakse riskide liigitamist ja kuidas see on seotud maksmta jätmise tõenäosusega 12 kuu jooksul, samuti on toodud Standard & Poor'i indikatiivne reiting. Kõikidest Panga IRB abil hinnatud riskidest kuulub 55% riskiastmetesse 13 kuni 21, seega investeerimisklassi, kus maksmtajätmise riski peetakse madalaks.

RISKIKLASS VASTAVALT IRB METODOLOOGIALE

Sisemine reiting		PD (%)	Vastav Standard & Poor's reiting
Makseviivitus	Makseviivitus	100	D
Kõrge risk	0–5	>5,7	C kuni B
Kõrgendatud risk	6–8	2,0–5,7	B+
Normaalne risk	9–12	0,5–2,0	BB- kuni BB+
Madal risk	13–21	<0,5	BBB- kuni AAA

Selleks, et riske võimalikult täpselt mõõta, on välja töötatud mitu riskiklassifikatsiooni mudelit. Mudelid on kahte põhiliki: üks põhineb statistilisel meetodil, mis eeldab juurdepääsu suurele hulga teabele tehingu vastaspoolte kohta ja piisavalt teavet nende tehingu vastaspoolte kohta, kes on lepingulised kohustused täitmata jätnud. Kui statistilist meetodit ei rakendata, luuakse mudelid, mille hindamiskriteeriumid põhinevad ekspertarvamusel.

Kasutusele võetud mudelid hinnatakse suurte muutuste korral ja perioodiliselt (vähemalt kord aastas). Hindamise eesmärgiks on tagada, et iga mudel mõõdab riski rahuldavalt. Samuti kontrollitakse, kas mudelid töötavad hästi igapäevastes krediidi tegevustes. Mudelid näitavad tavaliselt lepinguliste kohustuste täitmatajätmise tõenäosust ühe aasta jooksul. Võttes arvesse, et krediidi kohustused võetakse pikemaajaks perioodiks, hinnatakse ka mudelid pikema aja jooksul. Kokkuvõtvalt on seni antud hinnangud näidanud, et statistilisest vaatenurgast on mudelid väga usaldusväärsed.

RISKIDE KLASSIFIKATSIOON

Taotlus		Portfell			
Kliendi segment	Määratlus	Makseviivituse tõenäosus (PD)	Makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD)	Krediidi ümberarvestuse koefitsient (CCF)	
Krediidiastutused	Kõik	Riikide, pangasüsteemide ja pankade riskiklasside süsteem	-	-	
Suured ärikliendid	Risk > 0,8 miljonit eurot	Äriklientide reitingusüsteem	-	-	
Väikesed ja keskmise suurusega ärikliendid (SME-d)	Risk 0,2-0,8 miljonit eurot	SME-de taotluste hindamise süsteem	SME/SSE portfelli hindamise süsteem	-	-
Väikesed ja keskmise suurusega jaekliendid (SSE-d)	Risk < 0,2 miljonit eurot	SSE-de taotluste hindamise süsteem	SME/SSE portfelli hindamise süsteem	Jaeklientide LGD mudelid	Jaeklientide CCF mudelid
Eraisikud	Kõik	Eraisikute taotluste hindamise süsteem	Eraisikute portfelli hindamise süsteem	Jaeklientide LGD mudelid	Jaeklientide CCF mudelid

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Riikide, pangasüsteemide ja pankade riskiklasside süsteem

Swedbanki Grupi riikide, pangasüsteemide ja pankade riskiklasside süsteemi kasutatakse krediidiasutuste makseviivituse riski hindamiseks. Süsteem võeti Swedbanki Eesti üksuses kasutusele 2006. aastal. Hindamise aluseks on ekspertmudelid ja saadud reitingud põhinevad kogu tsükli (*through-the-cycle*, TTC).

Suurte äriklientide riskireitingusüsteem

Suurte äriklientide reitingusüsteem võeti Eestis kasutusele 2001. aastal. Hindamise aluseks on ekspertmudelid (milles on ühendatud kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete tegurite hindamine), kus eri liiki äriklientidest laenuvõtjate (nt tööstusettevõtete ja kinnisvarafirmade) hindamiseks on välja töötatud erinevad mudelid. Hindamisel määratud reitingud põhinevad kogu tsükli.

Keskmise suurusega äriklientide taotluse hindamise süsteem

Väikeste ja keskmise suurusega äriklientide (SME-de) taotluse hindamise süsteemi rakendatakse keskmise suurusega ettevõtete makseviivituse riski hindamiseks eeskätt siis, kui ettevõtte krediiti taotlema hakkab. Süsteem võeti Eestis kasutusele 2003. aastal. 2007. aastal mindi ekspertmudelilt üle hübriidmudelitele. Süsteem võimaldab anda nii kindlal ajahetkel kui ka kogu tsükli põhinevaid hinnanguid makseviivituse tõenäosuse riski kohta.

Väikeste ettevõtete taotluse hindamise süsteem

Väikeste ja keskmise suurusega äriklientide (SSE-de) taotluse hindamise süsteemi rakendatakse väikeettevõtte makseviivituse riski hindamiseks eeskätt siis, kui ettevõtte krediiti taotlema hakkab. Süsteemi aluseks on statistilised mudelid ja süsteem võeti laenuotsuste tegemise protsessi osana kasutusele 2007. aasta alguses. Süsteem võimaldab anda nii kindlal ajahetkel kui ka kogu tsükli põhinevaid hinnanguid makseviivituse tõenäosuse riski kohta.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete portfelli hindamise süsteem

SME/SSE portfelli hindamise süsteemi kasutatakse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (SSE ja SME klientide) makseviivitusega seotud olemasolevate riskipositsioonide hindamiseks. Süsteemi aluseks on statistilised mudelid, mille andmehoidla Enterprise Data Warehouse automaatselt kord kuus koostab. Süsteem võeti kasutusele 2006. aastal. Süsteem võimaldab anda nii kindlal ajahetkel kui ka kogu tsükli põhinevaid hinnanguid makseviivituse tõenäosuse kohta.

Eraisikute taotluse hindamise süsteem

Eraisikute taotluse hindamise süsteemi kasutatakse eraisiku makseviivituse riski hindamiseks eeskätt siis, kui eraisik esitab taotluse krediidi saamiseks. Süsteemi aluseks on statistilised mudelid ning see võeti kasutusele 2007. aasta alguses. Süsteem võimaldab anda nii kindlal ajahetkel kui ka kogu tsükli põhinevaid hinnanguid makseviivituse tõenäosuse riski kohta.

Eraisikute portfelli hindamise süsteem

Eraisikute portfelli hindamise süsteemi kasutatakse eraisikute makseviivitusega seotud olemasolevate riskipositsioonide hindamiseks. Süsteemi aluseks on statistilised mudelid, mille andmehoidla Enterprise Data Warehouse automaatselt kord kuus koostab. Süsteem võeti kasutusele 2006. aastal. Süsteem võimaldab anda nii kindlal ajahetkel kui ka kogu tsükli põhinevaid hinnanguid makseviivituse tõenäosuse kohta.

Jaeklientide makseviivitusest tingitud kahjumäära mudelid

Jaeklientide makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD) mudeleid kasutatakse eraisikute ja väikeste ja keskmise suurusega jaeklientide makseviivitusest tingitud hinnangulise kahjumäära riski kindlaksmääramiseks. Süsteemi aluseks on statistilised mudelid, mille andmehoidla Enterprise Data Warehouse automaatselt kord kuus koostab. Süsteem võeti kasutusele 2006. aastal. Jaeklientide LGD mudelite põhjal kindlaksmääratud makseviivitusest tingitud kahjumäärad peegeldavad majanduslanguse ajal antud LGD hinnanguid (st peegeldavad majanduslanguse tingimusi).

Jaeklientide krediidi ümberarvestuse koefitsiendi mudelid

Jaeklientide krediidi ümberarvestuse koefitsiendi (CCF) mudeleid kasutatakse eraisikute ja väikeettevõtetest jaeklientide kasutamata krediidiilimiitide ümberarvestuse koefitsiendi leidmiseks. Süsteemi aluseks on statistilised mudelid, mille andmehoidla Enterprise Data

Warehouse automaatselt kord kuus koostab. Süsteem võeti kasutusele 2006. aastal.

Allahindluse põhimõtted

Laenu väärtus on langenud ja kahjum tekkinud, kui on tõendeid väärtuse languse kohta, mis on tekkinud ühe või mitme kahjumit põhjustava sündmuse tagajärjel pärast laenu esmast kajastamist ja kahjumit põhjustav sündmus mõjutab (sündmused mõjutavad) laenu hinnangulisi tulevasi rahavoogusid, mida saab usaldusväärselt prognoosida. Tulevikus toimuvatest sündmustest oodatavaid kahjumeid ei kajastata. Tõendusmaterjal laenu väärtuse languse kohta hõlmab järgmisi kahjumit põhjustavaid sündmusi:

- emitendi või võlgniku olulised finantsraskused;
- lepingu rikkumine, nagu intressi või põhiosamaksete maksmata jätmise või mittetähtaegne maksmine;
- laenuandja teeb laenuvõtja finantsraskustega seotud majanduslikel või juriidilistel põhjustel laenuvõtjale järeleandmisi, mida laenuandja ei oleks muul juhul teinud;
- laenuvõtja pankrot või muu finantsiline ümberkorraldamine muutub ilmsiks ja
- finantsvara aktiivse turu kadumine finantsraskuste tõttu.

Portfelli põhiseid allahindlusi võib kasutada, kui on andmeid, mis näitavad, et laenu hinnangulised tulevased rahavood on mõõdetavalt vähenenud pärast nende varade esmast kajastamist, ehkki seda vähenemist ei saa veel tuvastada portfelli kuuluvate laenu puhul eraldi. Nimetatud andmeteks võivad muuhulgas olla:

- rühma kuuluvate laenuvõtjate maksestaatuses ilmnenud ebasoodsad muutused (nt hilinenud maksete arvu kasv või nende krediitkaardivõlglaste arvu kasv, kes on kasutanud ära kogu oma krediidiilimiidi ja tasuvad ainult minimaalseid kuumakseid) või
- majanduslikud tingimused, mis on seotud laenust tulenevate lepingukohustuste täitmata jätmisega (nt tööpuuduse kasv laenuvõtjate geograafilises piirkonnas, hüpoteegiga koormatud kinnisvara hindade langus teatud piirkonnas, ebasoodsad muutused tööstusharu tingimustes, mis mõjutavad rühma kuuluvaid laenuvõtjaid, jne).

Konkreetses hindamises käigus võib väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi määramiseks kasutada eksperthinnangut. Pank kasutab oma kogemustel põhinevat hinnangut, et laenuandmeid vastavalt hetkeoludele korrigeerida. Mõnikord võivad laenukahjumite summa prognoosimiseks vajalikud andmed osutuda piiratuks või antud olukorras enam mitteasjakohaseks. See võib juhtuda näiteks siis, kui laenuvõtja on finantsraskustes ja sarnaste laenuvõtjate kohta on vähe kättesaadavaid andmeid.

Rühmitamise alusel kajastatud allahindlused on vahesamm enne rühmadesse kuuluvate üksikute laenu hinnangulise vähenemise tuvastamist. Niipea kui ilmneb teave, mille kohaselt saab tuvastada konkreetse laenu väärtuse langusest tuleneva kahjumi, eemaldatakse see laenu rühmast.

Väärtuse languse hindamisel prognoositakse laenuühikute tulevase rahavoogusid sarnaste tunnustega laenu varasemate kahjumite põhjal. Kui konkreetsed või piisavad varasemate kahjumite kogemused puuduvad, kasutatakse sarnaste rühmade andmeid või eksperthinnanguid. Varasemate kahjumite kogemusi korrigeeritakse jooksvate andmete alusel, et arvestada hetkel kehtivaid tingimusi, mis ei mõjutanud varasemate perioodide kahjumite, ja kõrvaldada nende tingimuste mõju, mida enam ei eksisteeri.

Äriklientide segmendi oluliste riskipositsioonide puhul tehakse individuaalsed allahindlused selliste reitingutega laenudele, mille puhul võib eeldada, et laenu väärtus on langenud (makseid pole graafikujärgselt teostatud). Sellistel juhtudel põhineb allahindlus nüüdsväärtuse netosumma arvutustel.

Väikeste ja keskmise suurusega äriklientide segmendis tehakse allahindlusi kindla protsendi alusel, mis põhineb sarnases keskkonnas tekkinud varasemate kahjumite kogemusel. Eraklientide segmendis põhinevad allahindlused toote-spetsiifilistel makseviivitusest tingitud kahjumääradel (LGD), mis põhinevad sarnases keskkonnas tekkinud varasemate kahjumite kogemusel. Eraklientide tooteportfelli kuuluvatel laenudel peavad olema sarnased riskinäitajad ning arvesse tuleb võtta tootetunnuseid ja aja jooksul toimuvaid muutusi.

2015

Nõude suurus makse- viivituse hetkel (EAD)	Riskiastmed	Makseviivituse tõenäosuse määr (PD)	Kokku
Sisereitingute meetod			
Makseviivitused	Makseviivitus	100.0	105
Kõrge risk	0-5	>5,7	388
Suurenenud risk	6-8	2,0-5,7	506
Keskmine risk	9-12	0,5-2,0	1 913
Madal risk	13-21	<0,5	3 600
Riskireitinguga kliendid kokku			6 512
Muud kliendid kokku			203
Sisereitingute meetod kokku			6 715
Standardmeetod			
Standardmeetod kokku			3 136
Sisereitingute meetod ja standardmeetod kokku			9 851

2015 EAD jaotus, protsentides	Riskiastmed	Makseviivituse tõenäosuse määr (PD)	Kokku
Sisereitingute meetod			
Makseviivitused	Makseviivitus	100.0	1.1
Kõrge risk	0-5	>5,7	3.9
Suurenenud risk	6-8	2,0-5,7	5.1
Keskmine risk	9-12	0,5-2,0	19.4
Madal risk	13-21	<0,5	36.6
Riskireitinguga kliendid kokku			66.1
Muud kliendid kokku			2.1
Sisereitingute meetod kokku			68.2
Standardmeetod			
Standardmeetod kokku			31.8
Sisereitingute meetod ja standardmeetod kokku			100.0

2014

Nõude suurus makse- viivituse hetkel (EAD)	Riskiastmed	Makseviivituse tõenäosuse määr (PD)	Kokku
Sisereitingute meetod			
Makseviivitused	Makseviivitus	100.0	111
Kõrge risk	0-5	>5,7	357
Suurenenud risk	6-8	2,0-5,7	591
Keskmine risk	9-12	0,5-2,0	2 007
Madal risk	13-21	<0,5	3 312
Riskireitinguga kliendid kokku			6 378
Muud kliendid kokku			202
Sisereitingute meetod kokku			6 580
Standardmeetod			
Standardmeetod kokku			2 942
Sisereitingute meetod ja standardmeetod kokku			9 522

2014

EAD jaotus, protsentides	Riskiastmed	Makseviivituse tõenäosuse määr (PD)	Kokku
Sisereitingute meetod			
Makseviivitused	Makseviivitus	100.0	1.2
Kõrge risk	0-5	>5,7	3.7
Suurenenud risk	6-8	2,0-5,7	6.2
Keskmine risk	9-12	0,5-2,0	21.1
Madal risk	13-21	<0,5	34.8
Riskireitinguga kliendid kokku			67.0
Muud kliendid kokku			2.1
Sisereitingute meetod kokku			69.1
Standardmeetod			
Standardmeetod kokku			30.9
Sisereitingute meetod ja standardmeetod kokku			100.0

Maksimaalne krediidirisk	2015	2014
Laenud, neto	6 587	6 449
Tuletisinstrumentid	36	31
Investeeringud (võlakirjad)	319	640
Finantsgarantiid	217	238
Kohustused	1 101	994
Kokku	8 260	8 352
Sh krediidasutused	124	243
% kogusummast	1.5	2.9

Tagatised	2015	2014
Elukondlik kinnisvara	2 922	2 792
Muu kinnisvara	1 525	1 454
Omavalitsused jne	92	90
Garantiid	356	352
Tagatiseta	444	427
Muu tagatis	1 124	1 091
Laenud klientidele	6 463	6 206
Krediidasutused	124	243
Laenud klientidele ja krediidasutustele kokku	6 587	6 449

2015 Sektor/tööstusharu	Bilansiline maksumus enne allahindlust	Individuaalselt hinnatud laenuväärtusega laenude allahindlus	Portfelli- põhine allahindlus	Laenude bilansiline maksumus pärast allahindlust	Langenud väärtusega laenud, bruto	Langenud väärtusega laenude bilansiline maksumus
Erakliendid	3 369	5	4	3 360	39	34
Kinnisvarahaldus	1 045	9	2	1 034	21	12
Jaemüük, hotellid, restoranid	506	9	3	494	15	6
Ehitus	85	1	0	84	3	2
Tootmine	374	5	2	367	6	1
Transport	172	3	1	168	8	5
Metsandus ja põllumajandus	168	0	1	167	1	1
Muud ettevõtete laenud	400	14	3	383	37	23
Omavalitsused	407	0	1	406	0	0
Laenud klientidele, v.a tagasiostulepingud	6 526	46	17	6 463	130	84
Krediitiasutused	124	0	0	124	0	0
Kokku laenud klientidele ja krediitiasutustele	6 650	46	17	6 587	130	84

2014 Sektor/tööstusharu	Bilansiline maksumus enne allahindlust	Individuaalselt hinnatud laenuväärtusega laenude allahindlus	Portfelli- põhine allahindlus	Laenude bilansiline maksumus pärast allahindlust	Langenud väärtusega laenud, bruto	Langenud väärtusega laenude bilansiline maksumus
Erakliendid	3 199	6	5	3 188	49	43
Kinnisvarahaldus	1 059	8	3	1 048	23	15
Jaemüük, hotellid, restoranid	464	4	2	458	13	9
Ehitus	73	1	0	72	2	1
Tootmine	344	1	5	338	3	2
Transport	173	6	0	167	11	5
Metsandus ja põllumajandus	159	0	0	159	0	0
Muud ettevõtete laenud	391	14	1	376	37	23
Omavalitsused	401	0	1	400	0	0
Laenud klientidele, v.a tagasiostulepingud	6 263	40	17	6 206	138	98
Krediitiasutused	0	0	0	243	0	0
Kokku laenud klientidele ja krediitiasutustele	6 263	40	17	6 449	138	98

	2015	2014
Allahindlus		
Algsaldo	57	66
Allahindlus	8	8
Eelmistel perioodidel alla hinnatud laenude sissenõudmine	-4	-9
Langenud väärtusega laenude homogeensete rühmade allahindlus, neto	-2	-11
Portfellipõhine allahindlus laenudele, mille väärtuse langust ei ole individuaalselt hinnatud	7	6
Eelmiste perioodide allahindluste tühistamine	-3	-3
Lõppsaldo	63	57
Allahindluste osakaal individuaalselt tuvastatud langenuid väärtusega laenudes, %	35.1%	29.0%
Laenud, mille väärtus on langenud		
Langenud väärtusega laenud, bruto	130	138
Langenud väärtusega laenude bilansiline maksumus	84	98
Laenud, mille väärtus on langenud, bruto, %	2.00%	2.20%
Laenud, mille väärtus on langenud, bilansiline maksumus, %	1.28%	1.56%
Maksetähtaja ületatud laenud, mille väärtus ei ole langenud		
Laenud ja nõuded		
Laenud, mille maksetähtaeg on ületatud 5–30 päeva	62	78
Laenud, mille maksetähtaeg on ületatud 31–60 päeva	11	15
Laenud, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 60 päeva	2	4
Kokku	75	97

Ülevõetud varad 2015	Tegevus- kulud	Kulum	Väärtuse langus	Tulu (kulu) võõran- damisel	Puhaskasum
Tühistatud liisinglepingud	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kokku	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Ülevõetud varad 2014	Tegevus- kulud	Kulum	Väärtuse langus	Tulu (kulu) võõran- damisel	Puhaskasum
Tühistatud liisinglepingud	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Kokku	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1

	2015			2014		
Ülevõetud varad	Arv	Bilansiline maksumus	Õiglane väärtus	Arv	Bilansiline maksumus	Õiglane väärtus
Maa ja hooned	1	0.0	0.0	1	0.1	0.1
Sõidukid	9	0.1	0.1	15	0.1	0.1
Muu	0	0.1	0.1	0	0.1	0.1
Kokku	10	0.2	0.2	16	0.3	0.3

Swedbank võtab üle tagatisvara, et vähendada laenukahjumeid. Ülevõetud varad kas võõrandatakse kohe või neid hoitakse pikaajaliselt, et teenida renditulu ja suurendada varade väärtust.

TURURISK

Tururisk üldiselt on finantsturgude riskitegurite muutumisest tulenev risk varade/kohustuste väärtusele, tulule või kapitalile. Sellisteks riskideks on intressimäära risk, valuutarisk, aktsiarisk ja toorme hinnarisk (sh väärismetallid) ning volatiilsuse või korrelatsiooni muutumisega seotud riskid.

RISKIPROFIIL

Swedbank Grupi tururiskide profiili on madal. Peamised tururiskid on struktuuri- või strateegilist laadi ja seotud intressimäära riskiga, mis on Grupi tegevuse loomulik osa, nt kui muutub intressitundlike aktive ja passivate omavaheline proportsioon või tähtajad. Lisaks kaasnevad tururiskid finantsturgudel kaubeldavate toodetega, mida Grupp pakub klientide vajaduste rahuldamiseks.

RISKIJUHTIMINE

Swedbanki Grupis juhindutakse riskide võtmisel Grupi juhatuse määratud riskitolerantsist, mis piirab finantsriskide võtmise laadi ja ulatust. Tururiske võivad võtta üksnes nn riskiüksused, sh Swedbank Grupi riskiüksused, kellel on Grupi juhatuse esimehe riskimandaaat. Grupi juhatuse esimehe lubatud riskilimiitide jälgimiseks on Grupi riskijuht kehtestanud limiidid ja muud näitajad, mis teatavale tasemele jõudes viitavad konkreetse tegevusega kaasnevale kõrgendatud riskihule. Grupi riskijuhi seatud limiit ja muid näitajaid täiendavad kohalikud ärivaldkonna limiidid kui olulised vahendid riske võtva üksuse igapäevategevuses. Tururiskide analüüsi osakond vastutab igapäevaselt Swedbank Grupi tururiskide mõõtmise, jälgimise ja aruandluse eest.

Valdav osa Swedbank Grupi tururiskidest on struktuuri- või strateegilist laadi ning nende igapäevase juhtimisega tegeleb peamiselt Grupi Treasury. Struktuuri- intressimäära riskid on hoiuste ja laenudega tegeleva üksuse puhul loomulik osa äritegevusest. Peamiselt tekivad intressimäära riskid siis, kui Grupi varade ja kohustuste tähtajad on erinevad. Riske haldab Grupi Treasury vastavalt talle antud volitustele, viies tähtajad kooskõlla kas tehingupõhiselt või erinevate tuletisinstrumentide (intressimäära vahetuslepingud vms.) abil. Tururiskide osakaal Swedbanki äritegevuses on väga madal, moodustades vaid 0,24% riskiga kaalutud varadest.

RISKIDE MÕÕTMINE

Swedbank Grupp kasutab Grupi riskiüksuste tegevuse suunamiseks erinevaid riskimõõdikuid. Olulisteks töövahenditeks Swedbank Grupi riskijuhtimisprotsessis on näiteks sellised statistilised mõõdikud nagu riskiväärtus (*value-at-risk*, VaR) ja halvenenud turutingimuste riskiväärtus (*stressed value-at-risk*, SVaR). VaRi puhul kasutatakse mudelit, et hinnata Swedbank Grupi portfelli väärtuse muutumise tõenäosusjaotust, lähtudes eelmisel aastal aset leidnud erinevate tururiskitegurite muutustest 99% usaldusnivoo tasemel. VaR on kasulik mitte üksnes väärtapaberi- või varaklassi riskitaseme kindlaksmääramiseks, vaid ka selleks, et võrrelda eri riskide tasemeid.

Sellised mittestatistilised mõõdikud nagu tundlikkuse analüüs täiendavad VaRi ja SVaRi, kuna võimaldavad mõnedel juhtudel paremini mõista mõõdetavaid riskitegureid. 2015. aastal oli Swedbanki ühe päeva VaRi riskipositsioon vahemikus 0,20–0,27 miljonit eurot. Kauplemisel jäi VaR kõigest vahemikku 0,002–0,021 miljonit eurot.

Lisaks VaRile ja erinevatele tundlikkuse analüüsidele teostab Swedbank Grupp ka erinevaid stressiteste. Testid võib jagada kolme rühma: ajaloolised, ettepoole vaatavad ning meetodi- ja mudeli stressistsenaariumid. Stressitestide ja nende aluseks olevate stsenaariumide eesmärk on tuvastada olulised muutused riskitegurites või kahjud, mis võivad erakorraliste turuhäirete korral tekkida.

INTRESSIMÄÄRA RISK

Intressimäära risk kujutab endast riski, et intressimäärade või muude oluliste riskifaktorite muutused mõjutavad negatiivselt Grupi varade, kohustuste ja intressimääradega seotud tuletisinstrumentide väärtust. Valdav osa Grupi intressimäära riskidest on struktuuri- ja tulenevad pangaoperatsioonidest, milles varade ja kohustuste, kaasa arvatud tuletisinstrumentide intressimäärade fikseerimise perioodid ei kattu. Fikseeritud määraga varade, eeskätt laenude intressimäär moodustab sellest riskist suure osa ja seda maandatakse fikseeritud intressimääraga rahastamise või erinevate tuletistehingute sõlmimise abil. Intressimäära risk tekib ka kauplemistehingute puhul klientidega seotud tegevustes.

VALUUTARISKID

Valuutariskiks on risk, et Grupi varade ning kohustuste väärtus võib muutuda, tulenevalt valuutakursside või muude valuutadega seotud riskifaktorite (volatiilsused, korrelatsioonid) muutumisele finantsturgudel. 2015. aastal olid avatud valuutapositsioonid tehnilist laadi ja ei omanud Swedbanki tegevuses olulist tähtsust.

AKTSIAHINNA RISKID

Aktsiahinna risk kujutab endast riski, et aktsiahindade või muude oluliste riskifaktorite muutused võivad mõjutada negatiivselt Swedbank Grupi bilansis olevate aktsiate ja aktsiatega seotud tuletisinstrumentide väärtust.

Aktsiatega kauplemise tegevus on Swedbank Grupis eelkõige klientidega seotud ning sellega tegeleb Swedbank Grupi Large Corporates & Institutions divisjon. Aktsiahinna riskid on olemuslikult väga piiratud.

Aktsiahinna riski mõõdetakse ja piiratakse 63 erineva stsenaariumi abiga, mille puhul aktsiahindasod ja volatiilsusi muudetakse etteantud stsenaariumitega. Aktsiahinnad muutuvad nendes stsenaariumites maksimaalselt +/-20% ja kaudne volatiilsus maksimaalselt +/-30%. Erinevate kombinatsioonide tulemustest moodustub aktsiahinna riski kohta riskimaatriks ja riski suurus on määratud halvima võimaliku stsenaariumi tulemusega. 2015. aasta lõpu seisuga koostatud halvim võimalik stsenaarium oleks vähendanud Swedbanki kauplemistehingute positsioonide väärtust 0,1 miljoni euro võrra (-20% aktsiahinna muutus ja +30% volatiilsuse muutus).

TOORME HINNARISK

Toorme hinnariski puhul on tegemist riskiga, et toorainetega seotud tuletisinstrumentide positsioone mõjutab negatiivselt alusvara hinna muutumine finantsturgudel. Grupis võib toorme hinnarisk tekkida klientidele vahendatud tehingute kaudu. Toorainetega seotud kõiki riskipositsioone peab alati kohehelt maandama teiste vastaspooltega, nii et avatud riskipositsioone ei tekiks. Seisuga 31. detsember 2015 ei olnud Swedbanki toorainetega seotud avatud riskipositsioone.

LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk kujutab endast riski, et Grupil ei ole maksetähtpäeval võimalik täita maksekohustusi ilma maksevahendite hankimise kulude olulise kasvuta – kõrgete laenamiskulude või vahendite realiseerimisel madalate hindade tõttu.

FINANTSEERIMIS- JA LIKVIIDSUSSTRATEEGIA

Grupi Treasury kannab üldist vastutust Grupi likviidsuse juhtimise eest Grupi direktorite nõukogu ja Grupi juhatuse esimehe kehtestatud volituste raames. Likviidsusriskide juhtimisel on olulised tegurid Grupi rahastamisstrateegia ja likviidsuspuhver.

Likviidsusriskide juhtimine on Swedbank Grupi tegevuse oluline aspekt. Likviidsusriski mõõdetakse, kontrollitakse, prognoositakse ja analüüsitakse pidevalt, võttes aluseks erinevad ajavahemikud, et tagada, et Swedbank Grupp suudab alati täita oma maksekohustusi õigel ajal, ilma et ta oleks sunnitud oma varasid müüma kiiresti ebasoodsatel tingimustel.

RISKI MÕÕTMINE

Lisaks Grupi Treasury üldisele vastutusele tuvastab Grupi riskiosakond kõik asjakohased likviidsusriski aspektid ning mõõdab, jälgib ja teavitab likviidsusriskidest igapäevaselt. Swedbank Grupp kasutab paljusid meetodeid ja süsteeme, et tagada võime täita oma maksekohustusi ja muid kohustusi igapäevaselt, nii tava- kui stressitingimustes. Päeva lõikes sisaldab maksete juhtimine seiret ja kontrolli, et maksekohustusi täidetakse täpselt ning kõik finantsvajadused on tuvastatud.

Swedbank Grupi likviidsusriski mõõtmiseks kasutatakse Grupi likviidsusriski metodoloogiat. Likviidsusriski arvutamine tugineb tuleviku netorahakäivetel, mis aja jooksul akumuleeritakse. Swedbank Grupp on määratlenud akumuleeritud rahavoogude miinimumtasemed erinevate perioodide lõikes nii kokku kui peamiste valuutade kohta.

Swedbank Grupp jälgib likviidsusriske ka lisameetmete, sh likviidsuskattekordaja (LCR) ja stabiilse netorahastamise kordaja (NSFR) abil.

Peale igapäevase likviidsusriski mõõtmise teeb Swedbank Grupp korrapäraselt stressiteste, et suurendada valmisolekut likviidsushäireteks, näiteks suureks raha väljavooluks pangast. Stressitestides on arvesse võetud nii idiosünkraatilisi kui ka turuga seonduvaid probleeme, kusjuures analüüsid hõlmavad ka nende probleemide kombinatsiooni mõju. Testides konstrueerib pank ebatõenäolisi, kuid siiski võimalikke ebasoodsaid stsenaariume, mis vallandavad erinevad riskimõjurid, nagu hoiuste väljavõtmine klientide poolt, klientide krediidiliinide massiline kasutamine ja likviidsusportfelli kuuluvate varade üldine hinnalangus.

LIKVIIDSUSRISKI KAPITALINÕUE

Tänapäeval ei ole pankadel ja finantsasutustel likviidsusriski jaoks kapitalinõudeid. Sellest hoolimata võivad tekkida likviidsuse katkestused riski ja kapitali vahelise tasakaalustamatuse tõttu. Grupi likviidsusvajadusi hinnatakse igal aastal siselikviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessis (ILAAP).

Jaotus valuutade kaupa

2015	EUR	USD	LTL	Muu	Kokku
Varad					
Laenud krediidasutustele	37	14	n/a	73	124
Laenud klientidele	6 404	59	n/a	0	6 463
Intressikandvad väärtpaberid	307	1	n/a	11	319
Muud liigitamata varad	2 749	31	n/a	4	2 784
Kokku	9 497	105	0	88	9 690
Kohustused ja omakapital					
Võlgnevus krediidasutustele	145	13	n/a	4	162
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	6 156	1 020	n/a	156	7 332
Emiteeritud võlakirjad ja allutatud kohustused	1	0	n/a	0	1
Muud liigitamata kohustused	592	37	n/a	6	635
Omakapital	1 560	0	n/a	0	1 560
Kokku	8 454	1 070	0	166	9 690
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-1 050	965	n/a	80	-5
Netopositsioon valuutas	-7	0	n/a	2	-5

Jaotus valuutade kaupa

2014	EUR	USD	LTL	Muu	Kokku
Varad					
Laenud krediidasutustele	26	103	8	106	243
Laenud klientidele	6 139	67	0	0	6 206
Intressikandvad väärtpaberid	609	18	4	9	640
Muud liigitamata varad	2 146	75	6	3	2 230
Kokku	8 920	263	18	118	9 319
Kohustused ja omakapital					
Võlgnevus krediidasutustele	208	58	0	7	273
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	5 681	640	5	103	6 429
Emiteeritud võlakirjad ja allutatud kohustused	2	0	0	0	2
Muud liigitamata kohustused	479	39	53	17	588
Omakapital	2 027	0	0	0	2 027
Kokku	8 397	737	58	127	9 319
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-476	474	0	-5	-7
Netopositsioon valuutas	47	0	-40	-14	-7

Väärtuse muutus, kui turu intressimäär tõuseb ühe protsendipunkti võrra

Mõju varade ja kohustuste (sealhulgas tuletisinstrumentide) väärtusele, kui turu intressimäärad tõusevad ühe protsendipunkti (pp) võrra (+1%).

2015	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-7.7	-5.0	1.5	-0.3	-0.9	-1.5	-0.8	-0.1	-0.4	-15.2
Muu	0.0	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
Kokku	-7.7	-4.9	1.7	-0.3	-0.9	-1.5	-0.8	-0.1	-0.4	-14.9

Sealhulgas mõju õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele

EUR	-0.3	0.0	0.6	1.7	0.8	0.0	0.1	0.0	0.0	2.9
Muu	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1
Kokku	-0.4	0.0	0.6	1.7	0.8	0.0	0.1	0.0	0.0	2.8

2014	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-7.3	-4.6	1.3	-0.4	-1.3	-0.6	-0.3	-0.3	-0.5	-14.0
Muu	0.1	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4
Kokku	-7.2	-4.4	1.4	-0.4	-1.3	-0.6	-0.3	-0.3	-0.5	-13.6

Sealhulgas mõju õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele

EUR	-0.5	-0.2	0.0	0.7	0.2	0.0	0.1	0.1	0.0	0.4
Muu	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1
Kokku	-0.5	-0.2	-0.1	0.7	0.2	0.0	0.1	0.1	0.0	0.3

Tähtajaline struktuur

Tähtajalise struktuuri tabelis on lepingutest tulenevad rahavood jaotatud kokkulepitud lõpptähtpäevani jäänud maksetähtaegade alusel. Laenuklendidele on jaotatud maksegraafiku alusel. Kohustused, mille tagasimakse kuupäev võib sõltuda erinevatest asjaoludest, on jaotatud vastavalt kõige varasemale kuupäevale, millal tagasimakset võidakse nõuda.

Järelejäänud tähtaeg 2015	Lepingulised rahavood						Täht- ajatu	Kokku
	Nõudmisel maksmisele kuuluv	<3 kuud	3 kuud- 1 aasta	1- 5 aastat	5 - 10 aastat	> 10 aastat		
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	2 326							2 326
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad		14		31	21	8		74
Laenukrediidiasutustele	94	22	7	1				124
Laenuklendidele		397	955	2 875	942	1 294		6 463
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid		48	48	139	10			245
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on klendidel							322	322
Aktsiad ja osalused							7	7
Tuletisinstrumentid		14	10	8	4			36
Immateriaalne põhivara							2	2
Materiaalne põhivara							20	20
Muud varad		64	6	1				71
Kokku	2 420	559	1 026	3 055	977	1 302	351	9 690
Kohustused ja omakapital								
Võlgnevus krediidiasutustele	26	3	54	77	2			162
Võlgnevus klendidele: hoiused ja laenuk	6 069	492	702	47	16	6		7 332
Emiteeritud võlakirjad					1			1
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klendidel		4	8	35	46	95	167	355
Tuletisinstrumentid		13	9	13	4			39
Muud kohustused		85	69	50	22	15		241
Omakapital							1 560	1 560
Kokku	6 095	597	842	222	91	116	1 727	9 690

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Järelejäänud tähtaeg 2014	Lepingulised rahavood						Täht- ajatu	Kokku
	Nõudmisele maksmisele kuuluv	<3 kuud	3 kuud- 1 aasta	1- 5 aastat	5 - 10 aastat	> 10 aastat		
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	1 754							1 754
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad		156	17	29	32	9		243
Laenud krediitiasutustele	195	29	19					243
Laenud klientidele		378	863	2 759	954	1 252		6 206
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid		52	136	206	3			397
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on klientidel							277	277
Aktsiad ja osalused							10	10
Tuletisinstrumentid		10	8	9	4			31
Immateriaalne põhivara							3	3
Materiaalne põhivara							30	30
Muud varad		119	6					125
Kokku	1 949	744	1 049	3 003	993	1 261	320	9 319
Kohustused ja omakapital								
Võlgnevus krediitiasutustele	89	4	54	122	4			273
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	4 858	607	894	45	16	9		6 429
Emiteeritud võlakirjad					2			2
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel		4	6	37	41	80	144	312
Tuletisinstrumentid		8	8	16	4			36
Muud kohustused		57	57	83	26	17		240
Omakapital							2 027	2 027
Kokku	4 947	680	1 019	303	93	106	2 171	9 319

Tundlikkuse analüüs	Muutus	2015
Puhas intressitulu, 12 kuud		
Intressimäärade tõus	+1%	58.7
Intressimäärade langus	-1%	-64.5
Väärtuse muutus		
Turu intressimäär	+1%	2.6
	-1%	-2.7
Aktsiahinnad	+10%	0.0
	-10%	0.0
Vahetuskursid	+5%	0.0
	-5%	0.0

Puhta intressitulu tundlikkuse analüüs hindab puhaskasumi muutumist juhul, kui turu intressimäär kas suureneb või väheneb ühe protsendipunkti võrra (+/-1%). 2015. aastal muudeti puhta intressitulu tundlikkuse arvutamise meetodit.

Tundlikkus turu intressimäärade kõikumise suhtes näitab kauplemissuhte portfelli väärtuse muutust eeldusel, et turu intressimäär kas suureneb või väheneb 1% võrra. Aktsiahinnade muutumise tundlikkus näitab aktsia- ja aktsiaoptsioonide portfelli väärtuse muutust kui alusvarade hinnad tõusevad või langevad 10% võrra. Tundlikkus vahetuskursi muutumise suhtes näitab avatud valuutaposisioonide väärtuse muutust kui turu vahetuskursid muutuvad.

OPERATSIOONIRISK JA VASTAVUSRISK

MÕISTE

Operatsioonirisk on risk kanda kahju, mis tuleneb ebapiisavatest või ebaõnnestunud sisemistest protsessidest, inimlikest eksitustest, süsteemivigadest või pangavälisest sündmustest. Määratluse alla kuuluvad ka juriidiline risk, vastavusrisk ja informatsioonirisk.

Riskijuhtimine

Operatsiooniriskid kaasnevad igasuguse äritegevusega. Kõigi operatsiooniriskide kõrvaldamine ei ole majanduslikult otstarbekas ega teostatav. Swedbank Grupi eesmärk on hoida operatsioonirisk võimalikult madalal, võttes arvesse turuhoiakuid ja eeskirju, samuti meie strateegiat, reitinguga seotud ambitsioone ning suutlikkust katta operatsiooniriski põhjustatud kahjud.

Tõsisema mõjuga suuri kahjusid esineb harva ja Swedbank Grupp kasutab nende tõenäosuse vähendamiseks asjakohaseid operatsiooniriski kontrolle, talitluspidevuse juhtimist ja nõuete täitmist, et olla valmis sündmusteks, mis võivad põhjustada finantskahju, kahjustada mainet või piirata meie teenuste kättesaadavust.

Riskipõhine kavandamine

2015. aastal riskipõhine kavandamine tsentraliseeriti ja liideti üldise tegevuse kavandamisega. Paranes kooskõlastamine ja teabejagamine Grupi riski, vastavuskontrolli ja siseauditi eest vastutavate üksuste vahel.

Aruandlus

Operatsiooniriskidest teatatakse korrapäraselt aruandluses ja kohese reageerimise käigus. Koondaruanded saadetakse juhatusele kord kvartalis (ja kõrvalekallete esinemistest teatatakse riskijuhi kuuaruandes). 2015. aastal jätkus töö riskide piiramise raamistikuga, mille käigus täpsustati liimitud juhtimist ning seda, kuidas seada ülempiirid ettevõtlusvaldkonna tasandil.

Riski ja kontrolli enesehindamise meetod

Tõhusa riskijuhtimise üks peamine riskide tuvastamise vahend on rahvusvaheliselt tunnustatud meetod – riski ja kontrolli enesehindamise (RCSA) meetod, mida järgitakse kõigis ärivaldkondades ja võtmeprotsessides. Meetodit kasutatakse riskide tuvastamiseks, nende analüüsimiseks ning leevendavate meetmete ettevalmistamiseks, et hoida operatsioonirisk vastuvõetaval tasemel.

Uute toodete hindamine

Uute toodete hindamise protsess (NPAP) viidi vastavusse olemasolevate toote- ja projekti juhtimisprotsessidega. Selle eesmärk on rõhutada ärivaldkonna vastutust riskide tuvastamisel, analüüsimisel ja leevendamisel. Oma panuse annab riskijuhtimine riskide analüüsimise protsessi ja jääkriskide ekspert hinnangu näol. Riskijuhtimise õigus peatada muudatused, kui jääkriskid ületavad riskivahemuse ja selle aluseks olevad ülempiirid.

Talitluspidevuse juhtimine

Talitluspidevuse põhimõtted on määratletud Grupi tasandi raamistikus. Nii Grupi kui ka kohalikul tasandil on olemas kriisijuhtimistiimid, kes vastutavad kooskõlastamise ning sise- ja väliskommunikatsiooni eest. Lisaks on kehtestatud talitluspidevuse kavad kõigi kriitilise tähtsusega protsesside, neid toetavate IT-süsteemide ja ühiskonnale oluliste teenuste kohta kõigis riikides, kus Swedbank Grupp tegutseb. Kavasid rakendatakse Grupi ja kohalikul tasandil ning neis kirjeldatakse, kuidas Swedbank Grupp tegutseb äritegevuse katkemise või potentsiaalse kriisi olukorras. Swedbank Grupi talitluspidevuse ja kriisijuhtimise mudelid põhinevad rahvusvahelisel standardil *ISO/IEC ISO 22301:2012 Societal security – Business continuity management systems* (Ühiskondlik turvalisus – talitluspidevuse juhtimissüsteemid).

Intsidentide käsitlemine

Swedbank Grupp on kehtestanud protsessid ja süsteemid, millega toetatakse intsidentide käsitlemist, nendest teatamist ja nendega seotud jätkutegevusi. Riskikontroll toetab ärivaldkondi intsidentidest teatamisel ja nende analüüsimisel, samuti tegevuskavade rakendamisel tagamaks, et riske käivitavad tegurid on tuvastatud ja nendega tegeletakse nõuetekohaselt. Operatsiooniriski intsidentidest ja kahjustest teatatakse kesksesse andmebaasi koondandmete loomiseks ja täiendavaks analüüsimiseks.

Riskijuhtimise taseme hindamine

Riskijuhtimise taseme hindamise töövahend võeti kasutusele 2014. aastal. Tegemist on riskikontrolli kasutatava tulemuskaardiga, mille abil hinnatakse riskijuhtimise taset erinevates valdkondades. Riskijuhtimise kõrge tase ärivaldkonnas annab tunnistust tugevast riskikultuurist ja -teadlikkusest, mis omakorda vähendab ettenägematute kahjude ohtu ning tagab varade turvalisuse.

Finantsseisundi taastamise kavandamine

Swedbanki Grupp on kehtestanud Grupi tasandil finantsseisundi taastamise kava vastavalt pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi (BRRD) reguleerivale raamistikule ning täiendanud seda Euroopa Pangandusjärelevalve suuniste ja tehniliste nõuetega. Finantsseisundi taastamise kavas kirjeldatakse meetmete kogumit, mida võib rakendada hädaolukorras Swedbank Grupi usaldusväärse finantsseisundi taastamiseks ning Swedbanki Grupi kõigil koduturgudel osutatavate kriitilise tähtsusega finantsteenuste järjepidevuse tagamiseks.

Informatsioonirisk kui osa operatsiooniriskist ja infoturbe

Swedbank Grupp infoturbe sise-eeskiri on koostatud *Information Security Forum*, ISF hea tava standardi põhjal. Jätkub järjepidev töö protsesside täiustamisel ja uuesti määratlemisel, et tugevdada infoturbe juhtimissüsteemi. Pidevalt täiustatakse erinevaid küberkuritegusid ennetavaid meetmeid.

Kindlustuspoliisid

Swedbank Grupi olulistel tegevusvaldkondadel on kindlustuskaitse ning operatsiooniriski (ja muude riskide) maandamiseks on mitu kindlustuskava. Need kindlustuskavad sisaldavad väliseid kindlustuslahendusi, siseseid allutatud lahendusi ja väliselt edasikindlustatud allutatud lahendusi. Välisprogrammid hõlmavad kindlustust kuritegevuse vastu, kutsealast vastutuskindlustust, juhtide ja haldus-, juhtiv- või järelevalveorgani liikmete vastutuskindlustust ja varakindlustust.

Vastavusrisk

Vastavusrisk on risk, et rikutakse seadusi, regulatsioone või (ettevõttesisesed või -väliseid) eeskirju, ei peeta kinni standarditest ja käitumisest, mida pangavälised osapooled ootavad.

Swedbank Grupi sisereeglites sisalduvad ka vastavusriski juhtimise reeglid. Sisekorra keskseks osaks on vastavusfunktsiooni poliitika. Sisekorra eesmärgiks on tagada, et Swedbank Grupp täidab alati neid kvaliteedinõudeid ja käitumismalle, mida eeldavad temalt kliendid ja finantsüsteemi reguleerivad asutused.

Vastavusega tegelev meeskond teostab seiret ning korrapäraseid ja ühekordseid kontrolle äritegevuste üle, korraldab koolitusi ja nõustamist, juhib kriisilukordi, on kaasatud äririskide hindamise ja uute toodete ning teenuste väljatöötamisse, osaleb koostöös Swedbank Grupi juristidega seadusandlikus menetluses ning suhtleb reegleid loovate ametivõimudega. Swedbank Grupp tunnistab Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise määratlusi. Rahapesuvastast ülesannet reguleerib pangasisene rahapesuvastane ja terrorismi rahastamise vastane poliitika. Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaseks võitluseks ning kooskõlas rahvusvaheliste sanktsioonidega on Swedbank Grupp professionaalsed töötajad, vajalikud turvakontrolli- ja seiresüsteemid ning pangasisesed menetlused, mis vastavad rahvusvahelistele standarditele.

KINDLUSTUSRISK

MÕISTE

Kindlustusrisk hõlmab elukindlustuse riske, vara- ja kahjukindlustuse riske ja tegevuskulude riske.

Elukindlustuse riskid hõlmavad suremuse riski, haigestumuse ja õnnetusjuhtumite riski, pikaajalise riski ja tühistamise riski, see on riski, et leping lõpetatakse ennetähtaegselt või selle tulevikuväärtust vähendatakse.

Vara- ja kahjukindlustuse risk hõlmab riski, et tegelike rahuldatud nõuete summa erineb oodatud rahuldatud nõuete summast (sh kulud), mille tõttu varade väärtus muutub.

Tegevuskulude risk tähendab riski, et kindlustusettevõtete tegevuskulud kasvavad eeloleval aastal.

Riskijuhtimine

Enne elukindlustuse poliisi kinnitamist peab kindlustatu läbima riskihindamise. Selle eesmärgiks on määratleda kas kindlustatu on sobiv tema tervisest lähtuva kindlustuse pakkumiseks. Samuti peab soovitud kindlustus vastama kindlustusvõtja vajadustele.

Kindlustusettevõtte kindlustab osa oma kindlustusriskidest edasi, et piirata riski suurust.

Kontsentratsiooniriski juhitakse läbi Swedbanki Grupi kindlustusoperatsioonide, mis pakub laia tootevalikut ja tegutseb kolmes Balti riigis. Nii on kindlustusriskid hajutatud turu, tegevusala, vanuse ja soo lõikes.

Kindlustuslepingud on koostatud nii, et preemiaid ja eeldusi saab muuta iga-aastaselt, mis tähendab, et ettevõtte saab preemiate suuruse ja tingimused viia kiiresti vastavusse näiteks haigestumuse suure muutusega.

Preemiate hinnastamine põhineb kindlustussündmuste tulevikukulude hinnangutel. Sealhulgas tehakse eeldusi eluea, suremuse, haigestumuse ja nõuete sageduse kohta, samuti hinnatakse kindlustussündmuste eeldatavaid kulusid.

Kriitilisteks faktoriteks eelduste määratlemisel on kogemus statistilise materjali vormis ja turu arengu ootused.

Riski mõõtmine

Elukindlustusoperatsioonide kindlustusriske mõõdetakse kindlustusettevõtte eeloleva aasta bilansi, kasumiaruande ja omakapitali stressitestidega etteantud tingimustel.

Kahjukindlustuse risk on Swedbank P&C Insurance ASi üks suuremaid riske ettevõtte põhitegevuse tõttu, milleks on kindlustustoodetega seotud kahjukindlustuse riski võtmine ja juhtimine. Selle riski õige juhtimine ja kontrollimine määrab suures osas ära ettevõtte üldised tulemused. Kindlustusrisk hõlmab õige hinnastamisega, reservidega ja asjakohase edasikindlustuskaitsega riske. Kindlustusrisi maandamiseks on kehtestatud eesmärgistatud kahju suhtarvud, mida pidevalt jälgitakse.

Risk suurus

Grupi eeldused suremuse, haigestumuse, eluea, õnnetusjuhtumite, nõuete ja hinnastamise kohta kujundavad riski taseme. Eeldusi võib muuta iga-aastaselt – see tähendab, et muutused võivad riski kiiresti mõjutada.

Kuna lepingud tehakse aasta baasil, siis on kindlustusrisk limiteeritud kuna hinnastamist on võimalik järgmisel aastal muuta.

Kindlustusrisi kapitalinõuded

Kindlustusettevõtte finantspositsiooni ja tugevuse mõõduks on solventsus, mille eesmärgiks on näidata kui suur peab olema ettevõtte kapitalipuhver, et täita kindlustuslepingute tingimustega võetud kohustused ja garantiid klientide ees.

Swedbank Grupi elukindlustusoperatsioonide kapitalibaas oli 31. detsembri 2015 seisuga Balti riikides 24,8 miljonit eurot. Solventsuskordaja (tegelike ja normatiivsete omavahendite suhe) oli 1,56. Swedbank Grupi vara- ja kahjukindlustusoperatsioonide kapitalibaas oli Balti riikides 31. detsembri 2015 seisuga 19,3 miljonit eurot ja solventsuskordaja oli 1,91.

5 Kapitali adekvaatsus

KAPITALI ADEKVAATSUSE REEGLID

Uusi Basel III kapitali adekvaatsuse nõudeid rakendatakse Eestis vahetult kohaldatava ELi kapitalinõuete määrase kaudu (määrus (EL) 575/2013, kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014) ning samuti riikliku krediidiasutuste seaduse kaudu, mida muudeti 2014. aasta mais eesmärgiga järgida kapitalinõuete direktiivi IV (direktiiv (EL) 2013/36).

Kapitalinõuete määrase raames peab panga kogukapital olema võrdne vähemalt krediidi-, turu- ja operatiivse riski kapitalinõuete summaga, sealhulgas kapitalipuhvrid ja potentsiaalsed 2. samba lisakapitalinõuded. Lisaks miinimumnõudele (8%) ja kapitali säilitamise puhvrile (2,5%) on Eesti Pank kehtestanud ka süsteemse riski puhvri nõude (2%). Kapitali säilitamise puhver võeti kasutusele 2014. aasta teises kvartalis ja süsteemse puhvri 2014. aasta kolmandas kvartalis. Lisaks määrati kriisivastane kapitalipuhver 2015. aasta IV kvartalis tasemel 0%, mis hakkab kehtima alates 1. jaanuarist 2016. See tähendab, et Swedbank Eesti õiguslikult siduv kapitalinõue 1. samba alusel ja protsendina REA-st moodustub 9,0% CET1 kapitalist ja 12,5% kogukapitalist. Lisaks peab Swedbank Eesti kapitaliseerituna vastama 2. sambas esitatud kapitalinõudele. Kaitsemeetmena peab ka Swedbank AS konsolideerituna vastama Basel I tasandile, st 80% Basel I kapitalinõudest.

Pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv, mis võimaldab ametiasutustel tegeleda hätta sattunud pankadega, kehtestati ELis 2014. aastal ja 29. märtsil 2015

võeti üle Eesti siseriikliku õigusesse. Direktiiv sisaldab nõuet, et pankadel on minimaalne omavahendite ja kõlblike varade (MREL) tase. Eesti Vabariigi kriisilahendusamet finantsinspeksioon peaks MREL-nõude sisu avama 2016. aasta jooksul.

Swedbanki aastaaruandes on esitatud teave Panga riskiprofiili, kapitalinõuete kogusumma ja koosseisu kohta ning kapitali adekvaatsuse määra arvutamise aluseks olevate omavahendite kogusumma ja koosseisu kohta.

Swedbank Eesti moodustab osa Swedbanki Grupi panganduskontsernist, mille emaettevõtte on registreeritud Rootsis. Swedbank Eesti järgib samu riskijuhtimise põhimõtteid ja standardeid ning kasutab samu protseduureegleid kui konsolideerimisgrupi emaettevõtte, sealhulgas sama riskiklasside süsteemi, samu standardmudeleid ja sisemisi riskimõõtmismeetodeid ning omavahendite ja kapitali adekvaatsuse arvutamise põhimõtteid. Swedbank AB (publ) avaldab kolmanda samba nõuetele vastava teabe kogu Swedbanki Grupi kohta. Swedbanki Grupi kapitali adekvaatsuse ja riskijuhtimise aruandega on võimalik tutvuda veebilehel www.swedbank.com.

KAPITALI ADEKVAATSUSE ARVUTAMISESSE KAASATUD SWEDBANKI ETTEVÕTTED

Swedbanki kapitali adekvaatsuse arvutused seisuga 31. detsember 2015 hõlmavad järgmisi ettevõtteid:

Emaettevõtte	Tütarettevõtted	Ettevõtted, mis EI OLE kapitali adekvaatsuse arvutamisesse kaasatud*
Swedbank AS (Eesti)	Swedbank Support OÜ Swedbank Liising AS	Swedbank Life Insurance SE Swedbank P&C Insurance AS

KAPITALI ADEKVAATSUSE TASE

Swedbanki kapitalisatsiooni jälgitakse pidevalt, et tagada selle soovitud tase, mis vastaks nii õigusaktides kui ka organisatsioonisiselt kehtestatud kapitali piirmääradele. Omavahendeid säilitatakse ja suurendatakse peamiselt sisemise kasumi teenimise ja säilitamise kaudu. Et saavutada soovitud kapitalisatsioonitase, võib omavahendeid korrigeerida erinevate meetmete, sealhulgas allutatud laenude väljastamise ja varade müügi abil. Kapitalisatsioon ei sõltu siiski üksnes omavahendite suurusest ja koosseisust, seda võib korrigeerida ka riskipositsioonide muutmise kaudu. Swedbank hindab regulaarselt meetmeid, mida saab aja- ja kulutõhusalt rakendada kapitalisatsiooni korrigeerimiseks nii üles- kui allapoole.

Swedbank on jätkuvalt piisavalt kapitaliseeritud ületades tunduvalt kohalikke regulatiivnõudeid. Nii CET1 kui ka kogukapitali adekvaatsuse määrad oli 31. detsember 2015 seisuga 38,4% (51,7% seisuga 31. detsember 2014). Kapitali adekvaatsuse määrade langus on seotud 2015. aasta teises kvartalis välja makstud erakorralise dividendimaksega summas 400 miljonit eurot. Tegelik kogukapital 2015. aasta lõpus ületas Basel I tasandi kapitalinõuet 1,031 miljoni euro võrra. Seega

ületab Swedbank Eesti konsolideerituna CRR/CRDIV ja Basel I taseme kapitalinõudeid piisava varuga. 2015. aasta järelevalve- ja hindamisprotsessis leiti, et Swedbank Eesti on piisavalt kapitaliseeritud (sh II samba riskid) ja suudab edaspidi täita regulatiivseid kapitalinõudeid.

KAPITALI ÜLEKANDMINE SWEDBANKI ÜKSUSTES

Kapitali adekvaatsuse reeglite nõuetele vastav kapitalisatsioon ja sisemine kapitali adekvaatsuse hindamine ei toimu üksnes Swedbank AS-i konsolideerimisgrupi tasandil. Ka igal allüksusel peab olema piisav kapital. Üldiselt hea kapitalisatsiooniga kontsernis võib üks ettevõtte olla alakapitaliseeritud ja teine ülekapitaliseeritud, mille tagajärjel võib tekkida vajadus ettevõtete vahelisteks kapitali ülekanneteks.

Vahendeid saab emaettevõttele üle kanda dividendidena mahus, mis vastab ettevõtete olemasolevale vabale omakapitalile. Vahendeid saab üle kanda ka kontserni sissemaksetena. Lisaks omakapitali ülekandmisele saab konkreetse ettevõtte omavahendeid tugevdada sisemiste allutatud laenude kaudu. Swedbank kontrollib korrapäraselt kogu konsolideerimisgrupi ja üksikute juriidiliste üksuste kapitalisatsiooni. Pärast kontrolli tehakse vajadusel toimingud kapitalisatsiooni muutmiseks.

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

	Basel III sisereitingud 2015	Basel III sisereitingud 2014
Omvahendid		
Esmased omavahendid (Tier 1)		
Aktiivkapital	85	85
Ülekurs	31	31
Reservid	42	42
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	1 229	1 692
Jooksva aruandeperioodi jaotamata kasum	0	0
Immateriaalne vara (negatiivne väärtus)	-2	-3
Esmased omavahendid (Tier 1) kokku	1 385	1 847
Brutoomavahendid kokku	1 385	1 847
Mahaarvamised omavahenditest	23	26
Neto-omavahendid kokku	1 362	1 821

	Basel III sisereitingud 2015	Basel III sisereitingud 2014
Kapitalinõuded		
Krediidiriskide kapitalinõuded, standardmeetod		
Krediidiriskide kapitalinõuded kokku, standardmeetod	34	38
Krediidiriskide kapitalinõuded, sisereitingute meetod		
Krediidiuasutused ja investeerimisühingud	2	4
Muud äriühingud	143	133
Muud varad	2	2
Jaenõuded	65	70
Krediidiriski kapitalinõuded kokku	246	247
Tururiskide kapitalinõuded		
Aktiivpositsiooniriski kapitalinõuded	1	1
Tururiskide kapitalinõuded kokku	1	1
Operatsiooniriski kapitalinõuded		
Operatsiooniriski standardmeetod	36	34
Operatsiooniriski kapitalinõuded kokku	36	34
Kapitalinõuded kokku	283	282
Üleminekuperioodi omavahendite miinimum	366	542
Üleminekuperioodi kapitalinõuded kokku	366	542
Riskiga kaalutud varad		
Krediidiriskide riskiga kaalutud varad	3 075	3 087
Tururiskide riskiga kaalutud varad	9	12
Operatsiooniriski riskiga kaalutud varad	453	422
CVA	5	
Riskiga kaalutud varad kokku	3 542	3 525
Riskiga kaalutud varad kokku adekvaatsuse arvutamiseks	3 542	3 525

Kapitali suhtarvud	2015	2014
Tier 1 suhtarv, %	38.4	51.7
Kogukapitali adekvaatsuse suhtarv, %	38.4	51.7

SISEMINE KAPITALI ADEKVAATSUSE HINDAMISE PROTSESS (ICAAP) – TEINE SAMMAS

Eesmärk

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) eesmärgiks on kindlustada Swedbanki Grupi ja selle tütarettevõtete piisav kapitaliseerituse tase riskide katteks, tegevusvaldkondade tööks ja arendamiseks. Protsess võtab arvesse kõiki Swedbanki Grupis tekkida võivaid olulisi riske.

Mõõtmine

Riskitüübid

Teise samba kapital arvutatakse kõikide oluliste identifitseeritud riskitüüpide kohta. Kapitali adekvaatsuse hindamisel käsitletakse strateegilist riski ja maineriski ainult kaudsel viisil, sest selliste riskide vastu kaitseb kapitalipuhver. Sellest hoolimata jäävad nimetatud riskid Swedbanki Grupi võimalike riskide hulgas tähtsale kohale ja neid jälgitakse ning hallatakse hoolega.

ICAAP-i stressistsenaarium

Et tagada tõhus kapitalikasutus, täita õigusaktidest tulenevaid miinimumkapitalinõudeid ja säilitada juurdepääs kapitaliturgudele isegi ebasoodsates turutingimustes, teeb Grupp stsenaariumidel põhinevaid simulatsioone ja stressitestid vähemalt kord aastas. Analüüsid annavad ülevaate kõige tähtsamatest Grupi ohustavatest riskidest, hinnates mõju, mis avaldub koondkasumiaruandele ja bilansile ning omavahenditele ja riskiga kaalutud varadele, mis on arvutatud kapitali adekvaatsuse reeglite põhjal.

2015. aasta sisekapitali adekvaatsuse hindamise negatiivses stsenaariumis nähakse ette, et Swedbank Grupi koduturgusid tabab kõrge töötuse tõttu kinnisvarahindade krahhi. Geopoliitiliste pingete edasine kasv on samuti kriisi vallapääsemise põhjus. Eurotsoon libiseb järjekordsesse majanduslangusse. Rootsi ja Balti sisemajanduse koguproduktid langevad ekspordimahtude kiire kahanemise tõttu järsult. Stsenaariumi eeldusi võib pidada konservatiivseks. Kõrvutades neid sarnaste makromajanduslike arengutega Rootsi ajalooliste majanduskriisidega, leiab selline stsenaarium hinnanguliselt aset harvem kui kord 25 aasta jooksul.

2015. a. ICAAP-i tulemused kinnitasid, et Swedbanki Grupp ja selle Balti tütarettevõtted, sealhulgas Swedbank Eesti, on vastupanuvõimelised läbi kogu stressistsenaariumi, sealhulgas ka kõige kõrgema stressitasemega aastatel, ja täidavad eeldatavad esimese taseme regulatiivsed kapitalinõuded igal aastal kolmeaastase stsenaariumi perioodi jooksul.

Riskitüübid vastavalt ICAAP-i protsessile

Riskitüüp	1. sammas	2. sammas
Kapitali allokeeritakse	Toetab arvutatud kapitalivajadust?	
Krediidirisk	Jah	Jah
Kontsentratsioonirisk	Jah	Jah
Tururisk	Jah	Jah
Tururisk: intressimäära risk pangaportfellis	Ei	Jah
Operatsioonirisk	Jah	Jah
Äririsk: tulude volatiilsuse risk	Ei	Jah ¹
Kindlustusrisk ²	Jah	Jah
Töölt lahkumise järel makstavate toetuste risk ³	Ei	Jah
Strateegiline risk: äriplaanid	Ei	Jah
Strateegiline risk: projektid ja soetamised	Ei	Jah, üheksa üheksa lisatud summana

Kapitali ei allokeerita	Tuvastatud ja leevendatud?	
Mainerisk	Ei	Jah
Likviidsusrisk	Ei	Jah, stressitest ⁴
Strateegiline risk: otsuste tegemise risk	Ei	Jah

¹ Kehtib ainult Balti tütarettevõtetele.

² Swedbanki Grupi kuuluvad kindlustusseltsid hindavad oma riski ja maksevõimet (ORSA). ORSA protsessi eesmärk on (kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt) hinnata riske ja maksevõimet järgneval kolmel äritegevuse kavandamise aastal, analüüsides riskinäitajaid vastavalt põhi- ja negatiivsele stsenaariumile.

³ Töölt lahkumise järel makstavate toetuste risk on asjakohane Swedbanki Grupi jaoks, kuid mitte Swedbank Eesti jaoks.

⁴ Teostatud vaid Swedbank Grupi tasandil.

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

6 Puhas intressitulu

	2015	2014
Intressitulud		
Laenud krediidasutustele	3.5	3.1
Laenud klientidele	203.4	210.2
Intressikandvad väärtpaberid	6.5	9.4
Intressikandvad varad kokku	213.4	222.7
Muud varad	-2.5	-2.5
Intressitulud kokku	210.9	220.2
Intressikulud		
Võlgnevus krediidasutustele	5.2	7.7
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	14.4	16.1
Intressikandvad kohustused	19.6	23.8
Muud kohustused	3.0	0.1
sh stabilisatsioonifond	3.0	0.1
Intressikulud kokku	22.6	23.9
Puhas intressitulu	188.3	196.3
Kogunenud langenud väärtusega laenude intressitulu	0.4	2.5
Intressikulude hulka arvestatud varade negatiivne tasu	2.6	n/a

7 Puhas teenustasutulu

	2015	2014
Komisjoni- ja teenustasutulud		
Maksete töötlemine	67.6	65.9
Varahaldus	9.1	8.4
Elukindlustus	5.6	0.1
Vahendus	8.1	7.8
Laenutegevus	7.9	7.3
Garantiid	3.6	4.0
Varakindlustus	0.0	0.7
Muud komisjoni- ja teenustasutulud	1.0	0.7
Komisjoni- ja teenustasutulud kokku	102.9	94.9
Komisjoni- ja teenustasukulud		
Maksete töötlemine	20.5	20.2
Varahaldus	0.0	0.1
Elukindlustus	2.2	1.7
Muud väärtpaberid	2.4	2.6
Muud komisjoni- ja teenustasukulud	2.0	1.6
Komisjoni- ja teenustasukulud kokku	27.1	26.2
Puhas teenustasutulu kokku	75.8	68.7

8 Puhastulu (-kulu) õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsinstrumentidelt

	2015	2014
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumentid		
Kauplemiss portfelli ja tuletisinstrumentid		
Aktsiad ja nendega seotud tuletisinstrumentid	0.4	5.8
sh dividendid	0.2	0.1
Intressikandvad instrumentid ja nendega seotud tuletisinstrumentid	-3.2	-4.1
Muud finantsinstrumentid	1.6	0.1
Kokku	-1.2	1.8
Õiglases väärtuses kajastatavad riskimaandamisinstrumentid		
Riskimaandamisinstrumentid	1.8	-0.8
Maandatava vara ümberhindlus	-1.8	0.5
Kokku	0.0	-0.3
Valuutakursside muutus	13.8	11.5
Kokku	12.6	13.0
Jaotus ärieesmärgi alusel		
Kauplemisega seotud tegevusvaldkondade finantsinstrumentid		
sh aktsiatega seotud	0.4	5.8
sh intressiga seotud	-3.2	-4.1
sh valuutaga seotud	13.8	11.5
sh muu	1.6	-0.2
Kokku	12.6	13.0

9 Tulu kindlustustegevusest

	2015	2014
Kindlustuspreemiad		
Elukindlustus	30.4	28.9
sealhulgas laenukindlustus	8.9	8.4
sealhulgas muu kindlustus	21.5	20.5
Varakindlustus	54.8	47.2
Kokku	85.2	76.1
Kindlustustehnilised eraldised		
Elukindlustus	9.5	15.9
sealhulgas laenukindlustus	0.8	0.7
sealhulgas muu kindlustus	8.7	15.2
Varakindlustus	34.3	27.3
Kokku	43.8	43.2
Tulu kindlustustegevusest		
Elukindlustus	20.9	13.0
sealhulgas laenukindlustus	8.1	7.7
sealhulgas muu kindlustus	12.8	5.3
Varakindlustus	20.5	19.9
Kokku	41.4	32.9

10 Muud tulud

	2015	2014
Tulu kinnisvara tegevusvaldkonnast	0.2	0.2
Müügikasum vara, seadmete jne müügist	0.0	0.1
IT-teenused	16.0	23.2
Muud tegevustulud	9.6	9.3
Kokku	25.8	32.8

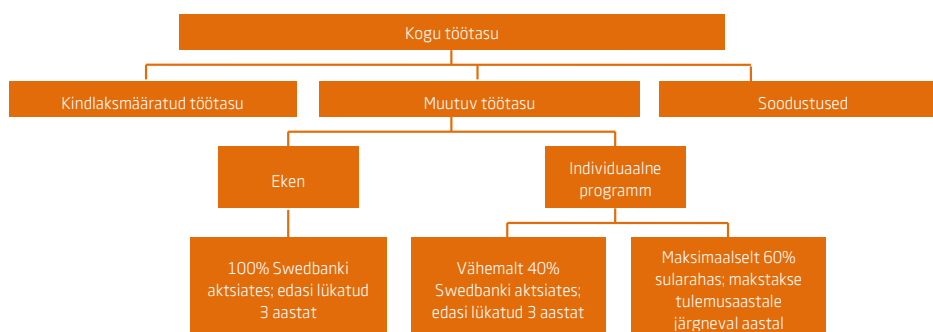
11 Personalikulud

	2015	2014
Palgad ja muud tasud	48.1	45.3
Tulemustasu	5.3	5.3
Sotsiaalkindlustusmaks	16.6	15.6
Koolituskulud	0.9	0.8
Muud personalikulud	1.0	0.9
Kokku	71.9	67.9
sh tulemustasu (koos maksudega)	5.4	5.4
sh koondamistasu (koos maksudega)	0.5	0.6
Koondamistasu saanute arv	61	75
Swedbank AS-i juhatuse palgad (sh maksud)	0.9	0.9
Swedbank AS-i juhatuse tulemustasu eraldised (sh maksud)	0.2	0.2
Töötajate arv perioodi lõpus (taandatud täistööajale)	2 288	2 268
Perioodi keskmine töötajate arv (taandatud täistööajale)	2 279	2 257

TÖÖTASUD SWEDBANK GRUPIS

Swedbank Grupp on seisukohal, et töötasud peaksid innustama töötajaid järgima Swedbank Grupi eesmärke, strateegiat ja visiooni. Töötasud peaksid soodustama ka seda, et töötajad võtavad omaks panga tööekspeidamised – olla lihtne, avatud ja hooliv – mis meie veendumuse kohaselt on eduka ja jätkusuutliku äritegevuse aluseks.

Enamikul töötajatel on osa töötasust kindlaks määratud ja osa töötasust muutuv tasu, mis koos moodustavad kogu töötasu. Kogu töötasu põhineb tööturu tingimustel ja on kujundatud nii, et saavutada mõistlik tasakaal töötasu muutuvate ja püsivate osade vahel.

Muutuva ja kindlaksmääratud töötasu suhe määratakse vastavalt kehtivale seadusandlusele ja see ei või kunagi ületada aktsionäride üldkoosoleku poolt vastu võetud ülempiiri ja/või kehtivate regulatsioonide nõudeid. Ühegi sellise töötaja, kelle tegevusel on oluline mõju Swedbank Grupi riskiprofiilile, muutuv töötasu ei tohi olla suurem kui kindlaksmääratud töötasu.

Täiendav info tasustamise põhimõtetest ja poliitikast on avaldatud Swedbanki Grupi veebilehel (www.swedbank.com) dokumendis "Information regarding the remuneration in Swedbank Group 2015" ja teistes seotud raportites.

KINDLAKSMÄÄRATUD TÖÖTASU

Kindlaksmääratud töötasu on kõikide töötajate kogu töötasu põhiosa. Kindlaksmääratud töötasu põhineb töötaja kohustustel ja sellel, kas nad täidavad oma tulemuseesmärke ja peavad kinni Swedbank Grupi väärtushinnangutest. See põhineb ka kohaliku tööturu tingimustel.

MUUTUV TÖÖTASU OSA

Muutuv töötasu sõltub töötaja individuaalsest tulemusest, Grupi kogutulemusest ja ärivaldkonna tulemusest. Muutuv töötasu põhineb asjakohastel, eelnevalt määratud ja mõõdetavatel kriteeriumidel, mis on kehtestatud eesmärgiga suurendada Grupi pikaajalist väärtust. Muutuva töötasu osa jaotused sõltuvad positiivsest majanduslikust kasumist (tegevuskasum peale tulumaksu ja kapitalikulu mahaarvamist) vastavas ärivaldkonnas ja Grupi tasandil.

Aktsionäride üldkoosolekul vastu võetud põhimõtete alusel vaatab Grupi juhatus enamikku töötajatest puudutava muutuva töötasu osa üle. Grupi juhatus võib muutuva töötasu ära jätta, kui Grupi finantspositsioon on oluliselt nõrgenenud või kui on suur risk, et see võib juhtuda või kui üksikisikute ebakohane tegevus on Grupi (või mõne ärivaldkonna) tulemusi negatiivselt mõjutanud.

Töötasu muutuva osa põhimõtted

Swedbank Grupil on neli aktsiapõhist muutuva töötasu programmi. Eesti töötajad osalevad programmides 2012, 2013, 2014 ja 2015. Programm loetakse lõppenuks, kui aktsiad on töötajatele üle kantud. 2015. aastal kanti töötajatele üle teine osa 2011. aasta programmi aktsiatest.

Kõigile programmides osalevatele töötajatele kohaldab Swedbank Grupi muutuva töötasu osa edasilükkamist.

Programm 2015

Programmis 2015 on kaks osa:

- Üldine programm Eken (Tamm), mis hõlmab põhimõtteliselt kõiki Grupi töötajaid ja seisneb edasilükatud töötasus Swedbank AB aktsiate kujul.
- Individuaalne programm, mis hõlmab Eestis 40 töötajat, ja seisneb sularahas maksetel ja edasilükatud töötasus aktsiate kujul.

Aktsiatepõhine töötasu sisaldab dividenditasu kolmeaastase edasilükkamise aja jooksul. Aktsiate saamise eeltingimuseks on kehtiv tööleping Swedbank Grupis.

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Tulemustasuprogramm 2015 riskivõtjad/mitteriskivõtjad

	Riskivõtjad	Mitte-riskivõtjad	Kokku
Proгноositavad tulemustasud			
Rahaline tulemustasu	0.2	0.0	0.2
Aktsiad, 3 aastat edasi lükatud	1.5	1.7	3.2
Kokku	1.7	1.7	3.4
Töötajate arv	940	1252	2192

Riskivõtjatena käsitletakse tippjuhtkonda (sh juhatuse liikmeid), kontrollifunktsioonide eest vastutajaid, töötajaid, kellel on oluline mõju krediidiandmisel riskiprofiilile ja töötajaid, kelle tasu on võrdne juhatuse liikmetega või teiste riskivõtjatega.

Tulemustasuprogrammid 2011-2015

	2015	2014
Programm 2011		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud		0.7
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasuga seonduvad sotsiaalkindlustusmaksu kulud		0.0
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	0.1	
Programm 2012		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	1.7	1.8
Sularahas tasutava tulemustasu kulud		
Programm 2013		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	1.1	0.9
Sularahas tasutava tulemustasu kulud		
Programm 2014		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	1.4	1.8
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	0.0	0.2
Programm 2015		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	0.8	
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	0.3	
Kulud kokku	5.4	5.4

Aktsiaõiguste arv, tuhandetes

	2015	2014
Perioodi alguse jääk	1107	1171
Väljastatud	323	270
Tagasi arvestatud	-36	-56
Realiseeritud	-297	-278
Perioodi lõpu jääk	1097	1107
Kaalutud keskmine aktsiaõiguse hind, SEK	142	132

Aktsiapõhiste maksete aruandlus

Aktsiapõhine makse jaotatakse töötajale nn aktsiaõiguse (tuleviku lihtaktsia) kujul. Aktsiapõhine makse perioodiseeritakse kogu iga programmi vältel, sest üleandmiseks on nõutav, et aktsiaõiguste omanik on arvelduspäeval töötaja.

Iga programmi kestus hõlmab i) teenimise perioodi esimesel tulemusaastal, ii) eraldise tegemise ja edasilükkamise perioodi ja iii) arvelduspäeva ehk aktsiate lõplikku ülekandmist osalejatele edasilükkamise perioodi lõppemisele ja aastaaruande avaldamisele järgneval aastal. Esimesel tulemusaastal väljendatakse ja mõõdetakse tasu tulemussummale vastavas rahalises väärtuses. Seejärel väljendatakse tasu kuni arvelduspäevani aktsiaõiguste arvuna.

Iga programmi aktsiaõiguste hindamise aluseks on lihtaktsia hind hindamise kuupäeval, st päeval, kui ettevõtte ja tehingu vastaspool lepivad kokku lepingu tingimustes.

Iga aktsiaõigus annab selle omanikule õiguse saada ühe lihtaktsia. Lisaks hüvitatakse dividendid, mis jääksid aktsiaõiguste alusel programmi kestel saamata. Aruandluses kajastatav iga programmi kulu võib muutuda kuni arvelduspäevani, kui muutub tulemustasu summa või kui aktsiaõigused kaotavad kehtivuse seoses töötaja lahkumisega Grupist. Kajastatav ilma sotsiaalkindlustusmaksuta kulu ei muutu aktsiaõiguste turuväärtuse muutumisel, sest tulemustasu summat väljendatakse aktsiaõiguste arvuna. Sotsiaalkindlustusmaksu arvutatakse ja kajastatakse turuväärtuse alusel. Selle lõplik suurus selgub tehingu realiseerumisel.

SOODUSTUSED

Soodustused hõlmavad kõikidele töötajatele kättesaadavat mitterahalist tasu, mis on osa tööandja väärtuspakkumisest.

12 Muud üldhalduskulud

	2015	2014
Kontorite halduskulud	0.9	0.4
Rendid	11.1	12.1
IT-kulud	13.4	16.6
Side- ja postikulud	1.0	1.1
Konsultatsioon ja sisseostetud teenused	0.2	0.2
Töölähetused	2.3	2.4
Vastuvõtukulud	0.9	0.8
Kontoritarbed	0.7	0.3
Reklaam, suhtekorraldus, turundus	3.3	3.5
Valveteenused ja -vahendid	1.0	1.0
Hooldus	0.4	1.0
Muud halduskulud	3.3	12.2
Mitmesugused tegevuskulud	7.2	0.3
Kokku	45.7	51.9

13 Kasutusrent

	2015	2014
Katkestamatud kasutusrendilepingud		
kuni 1 aasta	5.6	5.4
1 kuni 5 aastat	5.8	4.4
üle 5 aasta	0.2	0.3
Kokku	11.6	10.1

14 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum

Kulum	2015	2014
Seadmed	0.4	0.4
Arvutid ja IT-seadmed	3.6	3.2
Hooned	1.0	1.1
Liisitud vara	2.5	3.4
Immateriaalne põhivara	2.1	2.6
Kokku	9.6	10.7

15 Laenukahjumid

	2015	2014
Individuaalselt mõõdetud langenud väärtusega laenude allahindlus		
Perioodi allahindlus (allahindluse vähenemine)	7.5	8.3
Eelmiste perioodide allahindluse tühistamine	-4.0	-9.3
Homogeensete laenuõuete perioodi allahindlus	9.7	10.7
Homogeensete laenuõuete perioodi allahindluse vähenemine	-11.7	-22.1
Kokku	1.5	-12.4
Portfelliallahindlus laenudele, mille individuaalne väärtus ei ole langenud	6.4	6.5
Mahakandmised		
Laenude mahakandmine	6.5	15.0
Eelmiste perioodide allahindluse kasutamine (allahindluse vähenemine mahakandmise arvel)	-2.7	-3.2
Mahakantud laenude sissenõudmise tulem	-7.9	-9.0
Kokku	-4.1	2.8
Potentsiaalsete kohustuste ja muude krediidiriskipositsioonide katteks moodustatud eraldised	0.2	-0.2
Laenukahjumid	4.0	-3.3

16 Tulumaks

	2015					2014
	Eesti	Läti	Maksu-määr, %	Leedu	Maksu-määr, %	Kokku
Kasum enne tulumaksu	195.5	3.5		13.7		212.7
Tulumaks dividendidelt	125					125
Välisriikide maksumäärade mõju		0.5	15	2.1	15	2.6
Mahaarvamisele mittekuuluvad kulud						0
Maksustamisele mittekuuluvad tulud ja maksusoodustused				-1.6		-1.6
Kasumiaruandes kajastatud tulumaksukulu kokku	125	0.5		0.5		126.0
Perioodi maksukulu	126.3	0.5		0.5		127.3
Ajutiste erinevuste tekke ja tühistamisega seotud edasilükkunud tulumaksukulu	-1.3					-1.3
Kasumiaruandes kajastatud tulumaksukulu kokku	125	0.5		0.5		126.0
	Eesti	Läti		Leedu		Kokku
Edasilükkunud tulumaksuvara						
Edasikantud maksustatav kahjum				2.8		2.8
Edasilükkunud tulumaksuvara kokku				2.8		2.8
Edasilükkunud tulumaksukohustused						
Ajaline erinevus	-24.3					-24.3
Edasilükkunud tulumaksukohustused kokku	-24.3	0.0		0.0		-24.3
Edasilükkunud tulumaksu saldo						
Aasta alguses	-25.6					-25.6
Edasilükkunud tulumaksu muutus	1.3					1.3
Edasilükkunud tulumaksu saldo kokku	-24.3	0.0		0.0		-24.3

Eesti ettevõtted tasuvad tulumaksu alles peale dividendide tasumisel. Kuna emaettevõtte omab kontrolli Swedbank AS-i dividendide maksmise üle ja on otsustanud 2015. aasta eest maksta kindla summa, siis on edasilükkunud tulumaksukohustuseks võetud arvele 24 miljonit eurot. Maksimaalne võimalik tulumaksukulu, mis võib kaasna kogu Swedbank AS-ile jääva kasumiosa väljamaksmisel dividendidena, on hinnanguliselt 280 miljonit eurot.

17 Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad

	Bilansiline maksumus		Korrigeeritud soetusmaksumus		Nominaalväärtus	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumendid						
Kauplemisportfell						
Välisriikide valitsuste võlakirjad	23	190	22	190	22	189
Lunastustähtajani hoitavad finantsinstrumendid						
Välisriikide valitsuste võlakirjad	51	53	51	53	50	52
Kokku	74	243	73	243	72	241

18 Laenud krediitiasutustele

	2015	2014
Laenud ja nõuded		
Rootsi krediitiasutused	41	83
Muud krediitiasutused	83	160
Kokku	124	243

19 Laenud klientidele

	2015	2014
Laenud ja nõuded		
Eesti kliendid, laenud	5 935	5 708
Eesti kliendid, liising	518	496
Eesti kliendid, faktooring	73	59
Eraldised laenukahjumite katteks	-63	-57
Kokku	6 463	6 206

20 Kapitalirent

				2015	2014
Kapitalirendilepingute jaotus maksetähtaja järgi	< 1 aasta	1-5 aastat	> 5 aastat	Kokku	Kokku
Brutoinvesteering	199	336	9	544	524
Tulevaste perioodide intressitulu	12	14	0	26	28
Netoinvesteering (tulevaste perioodide põhiosamaksed)	187	322	9	518	496
Ebatõenäoliselt laekuvate rendimaksete miinimumsumma nõude allahindlus				2	2

Kapitalirendilepingute jääkväärtus on liisinguvõtja poolt tagatud. Kapitalirendi alla kuulub sõidukite, masinate, paatide jmt rent see ning sisaldub bilansikirjel „Laenud klientidele“.

21 Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid

	Bilansiline maksumus		Korrigeeritud soetusmaksumus		Nominaalväärtus	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumendid						
Kauplemisportfell						
Krediitiasutused	202	296	202	295	200	292
Ettevõtted	19	53	19	52	16	51
Finantsasutused	17	41	17	41	21	41
Kokku	238	390	238	388	237	384
Lunastustähtajani hoitavad finantsinstrumendid						
Krediitiasutused	5	5	5	5	5	5
Ettevõtted	2	2	2	2	2	2
Kokku	7	7	7	7	7	7
Kokku	245	397	245	395	244	391

22 Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil

	2015	2014
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumendid		
Aksia- ja segafondide osakud	219	198
Võlakirja- ja intressifondide osakud	103	79
Klientide portfell kokku	322	277

23 Aktsiad ja osalused

	Bilansiline maksumus		Soetusmaksumus	
	2015	2014	2015	2014
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumendid				
Kauplemisportfell				
Kauplemiseesmärgil hoitavad väärtpaberid	6	9	6	8
Fondiosakud	1	1	1	1
Kokku	7	10	7	9

Noteerimata osalused on kajastatud viimase tehingu hinnas. Usaldusväärsema meetodi puudumisel kajastatakse kauplemiseesmärgil hoitavad finantsvarad soetusmaksumuses.

24 Investeeringud Grupi ettevõtetesse

Ettevõtte	Maa	Aktsiate arv	Bilansiline maksumus	Soetusmaksumus	Osalus, %	
					31.12.2015	31.12.2014
Swedbank AS-i tütarettevõtted						
Swedbank Liising AS	Eesti	538 711	4	4	100	100
Swedbank Life Insurance SE	Eesti	4 693 980	84	84	100	100
Swedbank Support OÜ	Eesti	1	4	4	100	100
Swedbank P&C Insurance AS	Eesti	721 000	7	7	100	100
Kokku			99	99		
Swedbank AS-i sidusettevõtted						
AS Sertifitseerimiskeskus	Eesti	16	1	1	25	25
Tieto Estonia Services OÜ	Eesti	1 278	0	0	20	20
Filiaalid						
Swedbank Life Insurance SE Läti filiaal	Läti					
Swedbank P&C Insurance AS Läti filiaal	Läti					
Swedbank Life Insurance SE Leedu filiaal	Leedu					
Swedbank P&C Insurance AS Leedu filiaal	Leedu					

25 Tuletisinstrumentid

Swedbank kaupleb tuletisinstrumentidega osana tavalisest äritegevusest ja intressiriskide maandamise eesmärgil. Teatud laenude ja allutatud kohustustega seonduvaid intressimäära riski maandavaid swap-tehinguid kajastatakse õiglaselt väärtuses riskimaandamisarvestuse riskimaandamisinstrumentidena. Taolisi tuletisinstrumente kajastatakse õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande sarnaselt teistele tuletisinstrumentidele. Lisas 8

„Puhastulu (-kulu) õiglaselt väärtuses kajastatavatel finantsinstrumentidel” kajastatakse riskimaandajate mistahes ebaefektiivsus tuletisinstrumenti väärtuse muutusena koos maandatava riskikomponendi väärtuse muutusega. Riskimaandamisarvestusse kaasatud tuletisinstrumentide bilansiline maksumus on allpool eraldi esitatud. Kõigi tuletisinstrumentide bilansiline maksumus on väljendatud õiglaselt väärtuses ning sisaldab kogunenud intressi.

2015	Intressimääraga seotud		Valuutaga seotud		Aktsiatega jne seotud		Kaupadega jne seotud	
Positiivse või nullväärtusega tuletisinstrumentid	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus
Muud tuletisinstrumentid								
Opsioonid	0	0	0	6	4	90	0	1
Forvardlepingud	0	0	1	25	0	0	0	0
Swap-tehingud	10	448	4	672	0	0	0	0
Muud	0	0	0	3	0	0	17	83
Kokku	10	448	5	706	4	90	17	84

2015	Intressimääraga seotud		Valuutaga seotud		Aktsiatega jne seotud		Kaupadega jne seotud	
Negatiivse väärtusega tuletisinstrumentid	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus
Muud tuletisinstrumentid								
Opsioonid	0	0	0	4	2	54	0	1
Forvardlepingud	0	0	1	18	0	0	0	0
Swap-tehingud	16	518	3	580	0	0	0	0
sh. õiglaselt väärtuses riskimaandamisinstrumentid	6	95	0	0	0	0	0	0
Muud	0	0	1	3	0	0	16	82
Kokku	16	518	5	605	2	54	16	83

2014	Intressimääraga seotud		Valuutaga seotud		Aktsiatega jne seotud		Kaupadega jne seotud	
Positiivse või nullväärtusega tuletisinstrumentid	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus
Muud tuletisinstrumentid								
Opsioonid	0	0	0	32	4	86	2	28
Forvardlepingud	0	0	1	33	0	0	0	0
Swap-tehingud	11	333	3	379	0	0	0	0
Muud	0	0	3	48	0	0	7	60
Kokku	11	333	7	492	4	86	9	88

2014	Intressimääraga seotud		Valuutaga seotud		Aktsiatega jne seotud		Kaupadega jne seotud	
Negatiivse väärtusega tuletisinstrumentid	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus	Bilansiline maksumus	Nominaalväärtus
Muud tuletisinstrumentid								
Opsioonid	0	0	0	21	2	49	2	28
Forvardlepingud	0	0	2	38	0	0	0	0
Swap-tehingud	19	490	1	305	0	0	0	0
sh. õiglaselt väärtuses riskimaandamisinstrumentid	7	96	0	0	0	0	0	0
Muud	0	0	3	48	0	0	7	60
Kokku	19	490	6	412	2	49	9	88

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

26 Materiaalne põhivara

2015	Maa	Ehitised	Seadmed ja muu	Kokku
Soetusmaksumus				
Saldo aasta alguses	1	27	52	80
Soetused ja parendused	0	0	7	7
Võõrandamised	0	0	-9	-9
Saldo aasta lõpus	1	27	50	78
Amortisatsioon				
Saldo aasta alguses	0	16	34	50
Aasta amortisatsioonikulu	0	1	7	8
Saldo aasta lõpus	0	17	41	58
Jääkmaksumus				
Saldo aasta alguses	1	11	18	30
Saldo aasta lõpus	1	10	9	20

27 Muud varad

	2015	2014
Summad teel	17	16
Klientidelt laekumata nõuded	4	3
Väärtpaberite arveldamise nõuded	5	67
Muu	10	8
Kokku	36	94

Ailkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

28 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised

	2015	2014
Kogunenud intressitulu	11	12
Muu	21	16
Kokku	32	28

29 Võlgnevus krediidasutustele

	2015	2014
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		
Rootsi pangad	110	160
Muud välispangad	36	94
Muud välismaised krediidasutused	16	19
Kokku	162	273

30 Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud

	2015	2014
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		
Nõudmiseni hoiused	6 069	4 859
Tähtajalised hoiused	1 226	1 531
Valitsuse hoiused	37	39
Kokku	7 332	6 429

31 Emiteeritud võlakirjad

	2015	2014
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		
Struktureeritud võlakirjad	1	2
Kokku	1	2
Aasta käive	2015	2014
Struktureeritud võlakirjad		
Saldo aasta alguses, 1. jaanuar	2	2
Väljamakstud	-1	0
Saldo aasta lõpus, 31. detsember	1	2

32 Kindlustustegevuse finantskohustused

Finantskohustused õiglasel väärtusel	Kohustused, mille investeerimisrisk on kindlustajal	Kohustused, mille investeerimisrisk on kindlustusvõtjal	Kokku
Kohustuste saldo 01.01.2014	30	233	263
Laekunud maksed	4	56	60
Väljamakstud nõuded	-3	-24	-27
Arvestatud teenustasud	0	-5	-5
Lepingute ümberklassifitseerimine	-1	4	3
Arvestatud riskipreemiad	-1	-2	-3
Tulu investeerimisfondidest	0	20	20
Kohustuste muutus läbi kasumiaruande	1	0	1
Kohustuste saldo 31.12.2014	30	282	312
Laekunud maksed	4	69	73
Väljamakstud nõuded	-3	-26	-29
Arvestatud teenustasud	-1	-5	-6
Lepingute ümberklassifitseerimine	-1	3	2
Arvestatud riskipreemiad	-1	-2	-3
Tulu investeerimisfondidest	0	6	6
Kohustuste muutus läbi kasumiaruande	0	0	0
Kohustuste saldo 31.12.2015	28	327	355

33 Muud kohustused

	2015	2014
Väärtpaberite arveldamise kohustused	4	3
Summad teel	34	27
Kindlustusvõlgnevused	2	2
Muu	16	14
Kokku	56	46

34 Viitvõlad ja ettemakstud tulud

	2015	2014
Kogunenud intressikulu	3	4
Muu	28	25
Kokku	31	29

35 Kindlustustegevuse eraldised

	2015	2014
Kindlustustehnilised eraldised	128	137
Garantiieraldised	1	1
Kokku	129	138
Kindlustustehnilised eraldised		
Algsaldo	137	140
Eraldised	44	43
Maksed	-53	-46
Lõppsaldo	128	137

36 Panditud varad, tingimuslikud ja bilansivälised kohustused

Tingimuslikud kohustused		
Nominaalväärtus	2015	2014
Laenugarantiid	80	101
Muud tingimuslikud kohustused	135	136
Kokku	215	237
Kohustused		
Nominaalväärtus		
Kasutamata laenulimiit	1 103	995
Muud intressi-, omakapitali- või valuutaga seotud lepingud	2 588	2 038
Kokku	3 691	3 033

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

37 Finantsinstrumentide õiglase väärtus

Varad	2015			2014		
	Õiglase väärtus	Bilansiline maksumus	Erinevus	Õiglase väärtus	Bilansiline maksumus	Erinevus
Raha ja nõuded keskpankadele	2 326	2 326	0	1 754	1 754	0
Riikide võlakirjad	82	74	8	251	243	8
sh õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad	23	23	0	190	190	0
sh lunastustähtajani hoitavad	59	51	8	61	53	8
Laenud krediitiasutustele	124	124	0	243	243	0
sh laenuõuded	124	124	0	243	243	0
Laenud klientidele	6 474	6 463	11	6 230	6 206	24
sh laenuõuded	6 474	6 463	11	6 230	6 206	24
Võlakirjad ja intressikandvad väärtpaberid	246	245	1	398	397	1
sh õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad	239	239	0	390	390	0
sh lunastustähtajani hoitavad investeeringud	7	6	1	8	7	1
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	322	322	0	277	277	0
Aktsiad ja osalused	7	7	0	10	10	0
sh õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad	7	7	0	10	10	0
Tuletisinstrumendid	36	36	0	31	31	0
Kokku	9 617	9 597	20	9 194	9 161	33
Mittefinantsvarad	93	93	0	158	158	0
Kokku	9 710	9 690	20	9 352	9 319	33

Kohustused	2015			2014		
	Õiglase väärtus	Bilansiline maksumus	Erinevus	Õiglase väärtus	Bilansiline maksumus	Erinevus
Finantskohustused (IAS 39)						
Võlgnevus krediitiasutustele	162	162	0	273	273	0
sh muud finantskohustused	162	162	0	273	273	0
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	7 331	7 332	-1	6 428	6 429	-1
sh muud finantskohustused	7 331	7 332	-1	6 428	6 429	-1
Emiteeritud võlakirjad	1	1	0	2	2	0
sh muud finantskohustused	1	1	0	2	2	0
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	355	355	0	312	312	0
Tuletisinstrumendid	39	39	0	36	36	0
Mittefinantskohustused	241	241	0	240	240	0
Kokku	8 129	8 130	-1	7 291	7 292	-1

Finantsinstrumentide bilansiline maksumus ja õiglase väärtus

Swedbanki finantsvarade ja -kohustuste bilansilise maksumuse ja õiglase väärtuse võrdlus vastavalt standardi IFRS 13 määratlusele on esitatud ülalolevas tabelis. Finantsinstrumendi bilansiline maksumus ja õiglase väärtus enamasti kattuvad, kuna enamik finantsinstrumente on kajastatud õiglases väärtuses. Nende finantsinstrumentide mõõtmisel kasutatud hindamiseetodeid on üksikasjalikumalt kirjeldatud osas „Õiglases väärtuses finantsinstrumendid“. Muutuva intressimääraga

laenude ja hoiuste bilansiline maksumus võrdub nende õiglase väärtusega.

Juhtkond tunnistab, et kui selliste varade õiglast väärtust hinnatakse summas, mille eest saaks neid varasid vahetada või kohustusi täita teadlike kolmandate isikutega turutingimustel tehtava tehingu käigus, võivad vastavate varade ja kohustuste lõplikud õiglased väärtused olla oluliselt erinevad.

Alkijastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramine

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse erinevaid meetodeid vastavalt sellele, mil määral hindamisel kasutatakse jälgitavaid turuandmeid. Hindamise tasandeid on kolm.

Esimene tasandi moodustavad finantsinstrumendid, mille õiglase väärtus määratakse aktiivsel turul noteeritud turuhindade alusel. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt aktsiad, võlakirjad, riigi võlakirjad, kommertsipaberid ja standardiseeritud tuletisinstrumendid, mille hindamisel kasutatakse noteeritud hinda.

Teise tasandi moodustavad finantsinstrumendid, mille õiglase väärtus määratakse jälgitavatel turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil. Jälgitavad turusisendid on võimalikult sarnaste finantsinstrumentide hinnad tegelikult teostatud tehingutes. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt kindlustustegevuse kohustused, mille väärtus on otseselt seotud mingi vara väärtusega, ja tuletisinstrumendid, mille väärtus määratakse kindlaks jälgitavate hindade põhjal.

Aasta jooksul ei olnud esimese ja teise tasandi vahelisi finantsinstrumentide liikumisi.

Kolmanda tasandi moodustavad finantsinstrumendid, mille õiglase väärtus määratakse eelkõige turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil, kasutades lisaks ka ettevõtte oma hinnanguid. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt ettevõtete võlakirjad ja emiteeritud väärtpaberid.

Esmasel kajastamisel loetakse finantsinstrumendi õiglase väärtuse parimaks hinnanguks tegelikult makstud või saadud tasu. Juhul kui nii leitud õiglase väärtuse ja hindamismudeli abil arvutatud õiglase väärtuse vahel tekib erinevus, kontrollib Swedbank erinevuste vältimiseks oma hindamismudelid üle. Aastalõpu seisuga ei olnud kasumiaruandes kajastamata kumulatiivseid erinevusi. Seisuga 31. detsember 2015 on õiglasest väärtusest mõõdetud finantsinstrumendid hindamismeetodite lõikes järgmised.

	2015			
	Esimene tasand	Teine tasand	Kolmas tasand	Kokku
31.12.2015				
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	23	0	0	23
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	239	0	0	239
Aktsiad ja osalused	5	0	2	7
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	322	0	0	322
Tuletisinstrumendid	0	36	0	36
Kokku	589	36	2	627
Kohustused				
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	355	0	355
Tuletisinstrumendid	0	33	0	33
Õiglasest väärtusest riskimaandamisinstrumendid	0	6	0	6
Kokku	0	394	0	394
	2014			
	Esimene tasand	Teine tasand	Kolmas tasand	Kokku
31.12.2014				
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	190	0	0	190
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	390	0	0	390
Aktsiad ja osalused	7	0	3	10
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	277	0	0	277
Tuletisinstrumendid	0	31	0	31
Kokku	864	31	3	898
Kohustused				
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	312	0	312
Tuletisinstrumendid	0	29	0	29
Õiglasest väärtusest riskimaandamisinstrumendid	0	7	0	7
Kokku	0	348	0	348

38 Seotud osapooled

	2015		2014	
	Saldo	Intressi- määr vahemik	Saldo	Intressi- määr vahemik
Seotud osapoolte hoiused				
Swedbank AS juhatuse ja nõukogu liikmed	1	0-1.846%	3	0-1.846%
Sidusettevõtted	0	0.00%	1	0-0.01%
Laenud seotud osapooltele				
Swedbank AS juhatuse ja nõukogu liikmed	0	0	2	0.68-15%
Tehingud Swedbank grupi üksustega	Grupp	Swedbank AB	Grupp	Swedbank AB
Hoiused ja antud laenud	57	37	98	61
Hoiused ja võetud laenud	-119	-110	-184	-160
Kogunenud intressid	-1	-1	-1	-1
Intressitulud	3	3	2	2
Intressikulud	-3	-3	-8	-8
Muud tulud	22	4	29	4
Muud kulud	-3	-1	-5	-2

39 Sündmused pärast bilansipäeva

Swedbank AS on omanikuna 09. veebruaril 2016. aastal otsustanud järgnevat:

- Suurendada Swedbank Life Insurance SE aktsiakapitali summas 7 miljonit eurot, emiteerides 10 952 620 uut aktsiat;
- Suurendada Swedbank P&C Insurance AS aktsiakapitali summas 14 miljonit eurot, emiteerides 1 400 000 uut aktsiat.

Arutluse all on järgmised tehingud:

- Dividendide maksmine Swedbank Life Insurance SE poolt summas 31 miljonit eurot;
- Dividendide maksmine Swedbank P&C Insurance AS poolt summas 22.8 miljonit eurot;
- Dividendide maksmine Swedbank Liising AS poolt summas 6.1 miljonit eurot.

Swedbank Life Insurance SE, Swedbank P&C Insurance AS ja Swedbank Liising AS ainuomanik on Swedbank AS. Eeldatavalt leiavad nimetatud tehingud aset 2016. aasta esimese kvartali jooksul, tuginedes 2015. aasta auditeeritud finantsaruannetele.

Alkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

40 Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne

Miljonites eurodes	2015	2014
Intressitulud	188.3	195.2
Intressikulud	-22.8	-24.3
Puhas intressitulu	165.5	170.9
Saadud dividendid	342.4	36.0
Komisjoni- ja teenustasutulud	99.8	96.7
Komisjoni- ja teenustasukulud	-23.8	-23.7
Puhas teenustasutulu	76.0	73.0
Puhastulu (-kulu) õiglasest väärtuses kajastatavatel finantsinstrumentidel	14.9	13.0
Muud tulud	16.2	22.5
Tulud kokku	615.0	315.4
Personalikulud	65.8	61.6
Muud üldhalduskulud	37.0	44.6
Üldhalduskulud kokku	102.8	106.2
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	3.5	3.0
Kulud kokku	106.3	109.2
Kasum enne vara väärtuse langusest tingitud kahjumeid	508.7	206.2
Laenukahjumid	4.1	-0.6
Tegevuskasum	504.6	206.8
Tulumaks	43.0	0.0
Aruandeaasta kasum	461.6	206.8

Arutanud ja allkirjastanud identifitseerimiseks:

A. P. Deloitte Audit Eesti

Koondkasumiaruanne

Miljonites eurodes	2015	2014
Aruandeaasta kasum kasumiaruandest	461.6	206.8
Välismaiste äriüksuste finantsnäitajate ümberarvestamisel tekkinud realiseerimata kursivahed	-4.2	-1.7
Swedbank AS-i omanike osa koondkasumis kokku	457.4	205.1

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Emaettevõtte konsolideerimata bilanss

Miljonites eurodes	Lisa	2015	2014
Varad			
Raha ja nõuded keskpankadele		2 326	1 754
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad		0	159
Laenud krediitiasutustele		95	219
Laenud klientidele		6 412	5 773
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid		162	337
Aktsiad ja osalused		3	4
Investeeringud sidusettevõtetesse	24	1	1
Investeeringud tütarettevõtetesse	24	99	99
Tuletisinstrumentid	25	36	31
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised		13	13
Muud varad		23	85
Materiaalne põhivara		16	17
Varad kokku		9 186	8 492
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Võlgnevus krediitiasutustele	29	162	273
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud		7 391	6 501
Emiteeritud võlakirjad	31	1	2
Tuletisinstrumentid	25	39	36
Muud kohustused		48	41
Viitvõlad ja ettemakstud tulud		14	15
Eraldised		1	1
Kohustused kokku		7 656	6 869
Omakapital			
Aktsiakapital		85	85
Reservid		73	73
Jaotamata kasum		1 372	1 465
Omakapital kokku		1 530	1 623
Kohustused ja omakapital kokku		9 186	8 492

Alkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	2015	2014
Äritegevus		
Tegevuskasum (-kahjum)	505	207
Laenukahjumid	5	-8
Intressitulud	-188	-195
Intressikulud	23	24
Põhivara kulum	3	3
Dividendid tütarettevõtetest	-342	-36
Äritegevuse korrigeerimised kokku	-499	-212
Muutused äritegevusega seotud käibevarades ja -kohustustes		
Ettetaksete muutus	0	3
Viitvõlgade muutus	3	-2
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus	24	155
Võlakirjade kauplemisportfelli muutus	-4	-9
Finantsinstitutsioonidele antud laenude muutus	-2	0
Kohustusliku reservi muutus keskpangas	-10	-4
Laenude muutus	-644	-45
Muude varade muutus	62	-1
Muutus lühiajalises võlgnevuses teistele pankadele	-59	-38
Nõudmise hoiuste muutus	1217	574
Tähtajaliste hoiuste muutus	-324	-101
Muude kohustuste muutus	8	-67
Käibevarade ja kohustuste korrigeerimised kokku	271	465
Saadud intressid	188	196
Makstud intressid	-25	-25
Makstud tulumaks	-43	0
Rahavoog äritegevusest	397	631
Investeermistegevus		
Saadud dividendid	342	36
Materiaalse põhivara soetamine	-3	-2
Rahavoog investeermistegevusest	339	34
Finantseermistegevus		
Keskpangale ja valitsusele tagastatud krediidiilinid	-3	-26
Teistele pankadele tagasimakstud pikaajalised laenud	-53	-170
Makstud dividendid	-550	-50
EKENi hüvitamine	-3	-2
Rahavoog finantseermistegevusest	-609	-248
Raha ja raha ekvivalentide muutus kokku	127	417
Raha ja raha ekvivalentid aasta alguses	2 380	1 963
Raha ja raha ekvivalentid aasta lõpus	2 507	2 380

Emaettevõtte konsolideerimata raha ja raha ekvivalentid

Miljonites eurodes	2015	2014
Raha	77	82
Nõuded keskpangale (välja arvatud kohustuslik reserv)	2 177	1 610
Kontod ja deposiidid teistes pankades	91	193
Likviidsed võlakirjad	162	495
Kokku	2 507	2 380

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

Omanikele kuuluv omakapital						
Miljonites eurodes	Aktisia- kapital	Ülekurs	Reservid	Aruandeaasta kasum	Jaotamata kasum	Kokku
Algsaldo 01.01.2014	85	31	42	307	1 003	1 468
Eelmise aruandeaasta kasum				-307	307	0
Makstud dividendid					-50	-50
Perioodi kasum				207	-2	205
Lõppsaldo 31.12.2014	85	31	42	207	1 258	1 623
Algsaldo 01.01.2015	85	31	42	207	1 258	1 623
Eelmise aruandeaasta kasum				-207	207	0
Makstud dividendid					-550	-550
Perioodi kasum				462	-5	457
Lõppsaldo 31.12.2015	85	31	42	462	910	1 530
					2015	2014
Omakapital kokku					1 530	1 623
Investeeringud tütarettevõtetesse: soetusmaksumuses					-99	-99
Investeeringud tütarettevõtetesse: väärtus kapitaliosaluse meetodil					129	503
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital kokku					1 560	2 027

Altkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

AS Deloitte Audit Eesti
Roosikrantsi 2
10119 Tallinn
Estonia

Tel: +372 640 6500
Fax: +372 640 6503
www.deloitte.ee

Reg.no. 10687819

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Swedbank AS aktsionäridele:

Oleme auditeerinud lehekülgedel 9 kuni 58 esitatud Swedbank AS kontserni raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb konsolideeritud bilansist seisuga 31. detsember 2015, antud kuupäeval lõppenud aruandeaasta kohta koostatud konsolideeritud kasumiaruandest ja koondkasumiaruandest, omakapitali muutuste konsolideeritud aruandest ja konsolideeritud rahavoogude aruandest, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõttest ja muudest selgitavatest lisadest.

Juhatusse vastutus raamatupidamise aastaaruande koostamise eest

Juhatus vastutab nimetatud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esituse eest kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Komisjoni poolt, ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori vastutus

Meie vastutame arvamuse eest, mida avaldame nimetatud raamatupidamise aastaaruande kohta meie auditi põhjal. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Need standardid nõuavad, et me järgime eetikanoodeid ning planeerime ja viime auditi läbi saamaks põhjendatud kindlust asjaolule, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu.

Audit hõlmab protseduuride läbiviimist eesmärgiga saada tõendusmaterjali raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnahtajate ja avalikustatud informatsiooni kohta. Sooritatavad auditi protseduurid sõltuvad vandeaudiitori hinnangutest, sealhulgas hinnangust riskile, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada olulisi vigu, mis tulenevad pettusest või eksimusest. Nimetatud riski hindamisel, eesmärgiga planeerida asjakohaseid auditi protseduure, võtab vandeaudiitor arvesse raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglase esitusviisi tagamiseks ettevõttes juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid ei anna hinnangut selle toimivuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse ja juhatuse poolt antud arvestushinnangute põhjendatuse ning raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et meie kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Oleme seisukohal, et raamatupidamise aastaaruanne kajastab olulises osas õiglaselt Swedbank AS kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2015, aruandeaasta konsolideeritud majandustulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Komisjoni poolt.

07. märts 2016

Monika Peetson
Vandeaudiitor nr 555
AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27

Deloitte tähistab ühte või mitut Deloitte Touche Tohmatsu't, mis on UK piiratud vastutusega äriühing ja selle liikmesfirmade võrgustikku, kus iga liikmesfirma on juridiliselt eraldiseisev ja sõltumatu ettevõtte. Deloitte Touche Tohmatsu ja tema liikmesfirmade juridilise struktuuri detailset kirjeldust vaata www.deloitte.ee

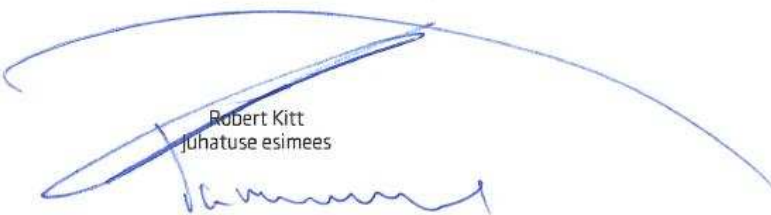
Deloitte Touche Tohmatsu Limited liige

Juhatuse avaldus

Juhatus on koostanud Swedbank AS-i tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta kohta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja standardite tõlgendustega ning kajastab õigesti ja õiglaselt Swedbank AS-i finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Juhatuse hinnangul on Swedbank AS jätkuvalt tegutsev. Aruandes esitatud teave on tõene ja täielik.

Robert Kitt
Juhatuse esimees

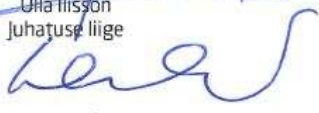
Vaiko Tammeväli
Juhatuse liige

Heiki Raadik
Juhatuse liige

Ulla Ilisson
Juhatuse liige

Rait Pällö
Juhatuse liige

Kaie Metsla
Juhatuse liige

Juhatus ettepanek kasumi jaotamiseks

Juhatus kinnitas Swedbanki puhaskasumi summas 87 miljonit eurot. Kooskõlas auditeeritud finantstulemustega teeb juhatus aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada Swedbanki 2015. aasta puhaskasum summas 87 miljonit eurot ja eelmiste finantsperioodide jaotamata kasum summas 1 315 miljonit eurot, kokku 1 402 miljonit eurot, järgnevalt:

Miljonites eurodes	2015
Swedbank AS-i puhaskasum 31.12.2015 lõppenud majandusaastal	87
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	1 315
Jaotamata kasum kokku	1 402
Dividendidena maksta	-114
Jaotamata kasumi saldo	1 288

Robert Kitt
Juhatusesimees

Nõukogu avaldus

Juhatus on koostanud Swedbank AS-i tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta kohta.

Nõukogu on juhatuse koostatud aastaaruande, mis koosneb tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepanekust kasumi jaotamiseks ja sõltumatu vandeaudiitori aruandest, läbi vaadanud ning kinnitanud selle esitamiseks aktsionäride korralisele üldkoosolekule. Aastaaruandele on alla kirjutanud kõik nõukogu liikmed.

Priit Perens
Nõukogu esimees

Tiina Sepa
Nõukogu aseesimees

Birgitte Bonnesen
Nõukogu liige

Jan Michael Fecko
Nõukogu liige

Annika Charlotte Elsnitz
Nõukogu liige

Helo Meigas
Nõukogu liige

Jonas Filip Eriksson
Nõukogu liige

Jonny Jakob Belchatowski
Nõukogu liige

Aadress

Swedbank AS
Liivalaia 8
15040 Tallinn
Eesti
Telefon: +372 6310 310
Faks: +372 6310 410
Swift: HABEEE2X
E-post: info@swedbank.ee
www.swedbank.ee

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Krediidiasutused (pangad)	64191	264101434	96.89%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6310310
Faks	+372 6310410
E-posti aadress	ruth.paltser@swedbank.ee
Veebilehe aadress	www.swedbank.ee